

Revistă premiată cu medalia și diploma „Pamfil Șeicaru” pentru literatură 2008 și „Premiul de excelență” al Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România 2011-2012

Climata

146
Anul 16
martie 2022

Director fondator: Ion Iancu Vale
Director editor:
prof.dr. Gheorghe-Valerică Cimpoca
Director imagine: Anton Gagi

literare

Revistă literară și de cultură românească
Fondată: mai 2007

Marcel Iancu – „*Portret de fată*”

Climate literare

CUPRINS

Carmen Silva/ Poeme...3
Gheorghe Valerică Cimpoca/ În căutarea adevărului (64)...4
Anton Gagiu/ Filozofia (XI)...6
George Roca/ Sărutul-poezie multi lingvă...9
Blendea Zamfir/ Harda, un talent impunător...10
Ionuț Țene/ Ultima poezie scrisă de Nicolae Labiș este o inspirație după Serghei Esenin...11
Ion Teodor Palade/ Vremuri...cu „Singur în turn” ...12
Mihai Batog Bujeniță...Cuvântul construind un univers de plumb...13
Manuela Belu-Capșa/ Mișu...15
Magdalena Albu/ George Goldhammer și arta de a immortaliza timpul...17
Cristian Petru Bălan/ Poeme...18
Johnny Ciatlos-Deak/ Paula întâlnire târzie...19
ITHACA/ Colaj liric...20
Ion Iancu Vale/ Poeme...21
Voichița Tulcan Vereș/ Al Florin Țene-bază a dezvoltării literaturii...22
Ioan Harabagiu/ Poeme...24
George Petrovai/ „Ciociara” romanul lui Alberto Moravia despre suferințele italienilor în al doilea război mondial...25
Mircea Deciu/ În căutarea vânătorilor...27
Domnica Vărzaru/ Amintiri...amintiri, cu tatăl meu, Regina Maria și alții...28
Stelian Ciobanu/ Poeme...29
Vavila Popovici/ Despre frică și curaj...31
Marian Ilie/ Ziua Majestății Sale Regina Poesis...33
Adrian Botez/ Tărâmurii-Poezii...35
Florian Copcea/ Mimesis-urile unui poet existențial...35
-Elena Buică/ Ștefan Dumitrescu-Stâlp de înțelepciune și frumusețe...37
-George Piteș/ „ Femeia-cuvânt, sunet și culoare” ...39

INFO CLIMATE

Coperta 1
Marcel Iancu –
„Portret de fată”

Școala de șoferi „ROȘU”,
cu sediul în Târgoviște
„Calea Domnească” Nr.334,
(lângă Piese auto „Claunic”)
își continuă activitatea,
într-o nouă formulă de lucru,
și anul acesta.
Telefoane utile:
Conducerea: 0727370009;
0765913705
Secretariat: 0727042360

Vă așteptăm

CONTURI PENTRU DEPUNERI DESCHISE LA BANCA TRANSILVANIA TÂRGOVIȘTE
RO54 BTRL 01601201U02393XX - pentru depuneri în LEI - RO 04 BTRL EURCRT00U0239301 - PENTRU
DEPUNERI ÎN EURO (SWIFT: BTRLR022) - USD: RO44BTRLUSD CRT00U0239301

Redacții asociate - România:

Bacău, Bistrița, Brașov, Cluj-Napoca, București, dev,
Focșani, Iași, Suceava, Turnu-Severin, Hunedoara,
Mangalia, Olănești, Dragnea, Ploiești.

Alte țări: Anglia, Australia, Belgia, Canada,
Danemarca, Elveția, Franța, Germania, Gibraltar,
Israel, Italia, Macedonia, Portugalia, Republica
Moldova, Serbia, Spania, SUA, Ucraina.

Redactor șef: Ion Iancu Vale

Redactor șef-adjunct: prof.dr. Gheorghe Valerică Cimpoca

Colegiul redacțional: Anton Gagiu, Florea Turiac, George
Piteș, Vasile Didoacă Dojana, Ion Teodor Palade, Sebastian
Drăgan, Carmen Georgeta Popescu

Fondatori:

Ion Iancu Vale
Mircea Cotârță
Sebastian Drăgan

Colaboratori principali: Mihai Antonescu, Nicolae Bălașa, Elena Buică, Roni Căciularu, Luca Cipolla, George Coandă, Florian Copcea, Melania Cuc, Emilia Dănescu, Mircea Drăgănescu, George Filip, Dan Gîju, Dimitrie Grama, Dragoș Niculescu, Djamal Mahmud, Menuț Maximilian, Gavril Moisa, Octavian Mihalcea, Monica Mureșan, Ștefan Lucian Mureșanu, Florin Vărlan Neamțu, George Petrovai, Vavila Popovici, Georgeta Resteman, Puiu Răducanu, George Roca, Viorel Roman, Dorel Schor, Claudia Serea, Gabriela Căluțiu Sonnenberg, Al. Florin Țene, Baki Ymeri, Virginia Mateiaș, Gheorghe Neagu, Mihai Merticaru, Ioana Stuparu.

Răspunderea deontologică a materialelor publicate aparține exclusiv semnatărilor

Revistă editată de Societatea Culturală și Prietenie „LA NOI ACASĂ” Târgoviște ISSN 1843-035X
Revista apare în colaborare cu Societatea Scriitorilor Târgovișteni
Tehnoredactare: Mariana Briceag; Secretariat: Reta Sofronie Iancu; Administrare site: Dorin Let

ARTA

Tu ești bolnav, și rana ta afundă
Pe care-ai lumii mulți nerozi și-o
dară,
Tu nu mai poți să duci a ta povară
Și-un veac întreg trăiești într-o
secundă.
Robit tu gemi, nu pot să-ți mai
pătrundă
În temniță cântări de primăvară,
De mult, a plânge ochii tăi uitară -
În marea artei vin' de te scufundă!
Așa-i de cald în ea, și-așa-i de bine,
Și-i limpede-al ei val, și-ntr-aurit;
Și iar va crește inima din tine.
Spre arte-alergă, luptător trudit,
Și proaspăt sânge vei simți prin vine
Și vei trăi din nou, re-ntinerit.

CUM SOARELE

Cum soarele nu se mândrește!
El, care culmi încoronează,
Și brazi și flori îmbrățișează,
Și totuși și-n colibi lucește!
Așa și sfânta Poezie
Ce în Olimp de veci domnește,
Și frunzi de zei împodobește,
Îmi scaldă sufletul chiar mie!

LA TEMELIA CASTELULUI PELEȘ

Vor gânduri să pogoare,
Ca frunza codrului,
Plutind șovăitoare,
Deasupra visului.
În cântec îndrăzniră
Ivirea spre lumină;
Furtuni le prigonitoră,
Zvârlindu-le în tină.
Dar din adânc mijesc,
A sevelor puteri,
Ce iară se ivesc,
Cântând în primăveri.
Din despăcătă stâncă,
din frunza scuturată,

O viață nouă încă,
Prin ani din an se-arată.
Iar firea re-nnoită,
Un gând își luminează:
Că-n frunza gălbenită,
Rămâne încă rază.
Aceeși e lumina,
Și-n zori și-n asfințire;
Cântarea, rugăciunea,
La fel au înfrățire.
Gânduri ocrotitoare,
Vă-nchid în temelie;
Sămânță roditoare,
Să fiți din piatră vie.

MUZICA MĂRII

Ține dintâi ghiocul la ureche,
Și ascultă, pierzându-te în visare;
Că din scoică geme revărsare,
Zbuciumarea mărilor - străveche.
Întreg glasul hăulitor al valurilor,
Câte au volburat tănuire ferecată;
Frământare în vaer preschimbată,
Tălăzuind în vecii vecilor.
Apropie urechea asupra inimii mele,
Și ascultă, deslușind ce spune.
Glasul dintâi, al lumilor străbune,
Sună peste mări, prin raze de stele,
Ca valuri luptătoare, răscolind,
Leagănă dorul lăuntriceii tănuiri;
Cu dureri, cu nădejdi, cu amăgiri,
În vecii vecilor - tălăzuind.

NEGURĂ

Sub cer senin plutește ușor
O negură, spre apus, spre apus
Un brad stă singur, visător,
Și-ar vrea să fie odată nor și el pe
sus.
Din cer ea vede amaru-i chin,
Și aripile încet îi cad:
Din cauza largului senin
Ea vine acum, se lasă lin
Spre bietul brad.
Acu-l sărută buze moi,
Și așa de mult l-au răcorit.
Din ochii suri ea cerne ploi,
Și-n păru-i blând apoi
Ea l-a învelit.
El n-a îndrăznit nici un cuvânt
Să-i zică, nu!
El e barbar -
Ea pleacă-ncet pe un val de vânt;
El stă și plânge din pământ
Spre ceruri iar.

REGINA

Cum, Doamne, să mai pot și eu
Avea talent?
Să pot și scrie?
Dreptate-ar fi să-mi dea chiar mie
Vreun dar divin prea dreapta soartă?
Prea mare ar fi norocul meu!
Eu sunt doar o Regină!
Eu, suflet bine educat,
Cum pot să simt mai omenește?
Când nu mă interesez, firește,
De atâția mulți ce mă-nconjoară
Frumos gătiți ca la palat.
Eu sunt doar o Regină!
Și griji? Ce griji să am, ce zor;
Când am și haine cum îmi place,
Și ori și ce-aș dori pot face?
Eu nu știu ceasul morții, însă
De foame știu că n-am să mor,
Căci doar sunt Regină!
Nici nu pot suferi să-mi spui
Fățiș un adevăr vreodată,
Beau vinul laudei ce-mbată,
Iar în urechi spre a nu înțelege,
Bumbacul lingușirii pui.
Eu sunt doar o Regină!
Toți strigă „ura” în jurul meu,
Se-nchină toți ca la icoană;
Pe cap dorm noaptea cu coroană
De aur, ziua stau pe tronul-mi
Zăbind prea grațios mereu,
Căci doar sunt o Regină!
De ce v-ați pierde vremea voi
Citind ce scriu? Degeaba toate!
Abia când voi fi moartă, poate
Mă veți vedea ce-am fost, spre a zice;
„A fost, aproape, om ca noi!”
„Păcat a fost Regină!”

VIS

Și eu aș vrea să fiu
Regină odată și eu!
De-ar fi coroana mea de flori,
A ei podoabă roua cea din zori
Și a mea manta din curcubeu lucrată.
Și carul meu de-ar fi un nor frumos,
Să am ca mareșal al verii soare,
Și nouă muze damele de onoare
Și așa din cer să văd eu lumea jos.
Păduri și arte - apoi și tu poveste,
Să fiți al meu Regat, și tot ce este
În lumea asta gând frumos și sfânt
Și leagă om de om pe acest Pământ.
Dar dacă acestea nu le pot avea
Și dacă și coroana este grea,
Mai bine aș fi izvorul cel din vale
Să plâng vorbind cu florile din cale.
(George Coșbuc)

În căutarea adevărului (64). Cei buni, cei răi și cei tăcuți. Din care grup faci parte?

„Important în viață nu este că poți vorbi, important este să ai ce spune”

Gheorghe Valerică CIMPOCA

Prof.dr. Gheorghe Valerică CIMPOCA

„Lumea actuală este în plină învălmășeală. În acest secol, eroismul a fost învins de lașitate, calitatea copleșită de cantitate, omul dominat de tehnică; duhul a fost subordonat materiei, adevărul răstălmăcit dialectic, binele uitat de atâta răutate, iar creștinii prizonieri de anticreștini, căci coordonatele ei principale fac viața insuportabilă. Bogații nu se mai satură de bogății și vor să stăpânească pământul, iar puternicii nu mai au limită în putere și rețează orice opoziție din lume. Tehnica ne copleșește și pe noi și natura, devenind un coșmar. Ne urâm între noi, încât am devenit insensibili la suferința reciprocă ce ne-o cauzăm. Simțurile declanșate, epuizate, denaturate, au pus stăpânire pe mintea oamenilor. Valorile acestei lumi izvorăsc din egoism, materialism și ateism. O lume fără Dumnezeu și fără suflet”. Răul nu se declară ca rău, ci se justifică drept bine, dar după rezultatele lui nefaste el se demască. Răul minte vorbind adevăr (răstălmăcește), răul face rău justificându-l ca bine, răul urăște lumea, deși se prezintă ca un estetic. Răul este ipocrit cu risipă de inteligență, dar vine o vreme când el se vâdește gol-goluț, respingător și înspăimântător. **Deși pare abstractă, credința e concretă. Deși pare imposibilă, credința e reală. Deși pare grea, credința e ușoară. Deși pare oarbă, credința e lumină. Deși are origini divine, credința se plinește prin oameni” (Ioan Ianolide „Deținutul profet”).** Aceste lucruri s-au întâmplat și în secolul trecut când nu existau mijloace de comunicare în masă de natura celor existente acum în secolul al XXI-lea. După cele două războaie mondiale lumea credea că se îndreaptă spre o perioadă de pace și liniște. Dar, acest lucru nu s-a întâmplat decât o perioadă scurtă de timp. Toți au sperat că știința și tehnologia, care s-au dezvoltat rapid, o să ducă la prosperitate și la o societate a cunoașterii, urmată apoi de o societate a conștiinței, în care oamenii vor trăi în pace. Dar nu a fost așa... Începând cu anul 2000 puterile statelor majoritare au fost preluate de oameni „speciali pregătiți în laboratoarele puterilor lumii” care să zădărnicească orice dorință a oamenilor spre libertate și acces la o viață mai bună. Sub pretextul unei umbrele colective de protecție, (nu se știe împotriva cui !!!!) au pus sub control total viața omului, supraveghindu-l non stop ca să nu se abată de la doctrina elaborată de o mână de oameni avari, fără Dumnezeu și fără conștiință. Bogații lumii au generat mai multe organizații mondiale care să țină sub control omenirea. Aceste organizații controlează totul: mediul economic, deplasările planetare, sănătatea

populației, mediul. „Trăim astăzi într-o lume plămădită rău și dospită acru. Teama plutește peste tot, mai ales peste suflete. Nu mai există dragoste și respect între oameni. Nu mai sunt sentimente, nu mai este noblețe, a dispărut generozitatea”. Oamenii suferă fără Dumnezeu și-L caută, dar sunt luate măsuri severe ca să nu-L afle. Un popor cultivat, conștient de drepturile sale este un pericol, iar un om cu credință, cu idei național-creștine, cu idealuri, este un dușman periculos... **Idealul neo-marxiștilor de azi, care conduc lumea, este formarea de popoare amorfe, încovoiate, care să nu gândească și Doamne ferește! – să nu ajungă să acționeze.** Așa s-au creat uniuni regionale care au legat mai multe popoare prin legi universale nedrepte, concepute special de cei puternici, legi cu care au legat aceste popoare de glie (economic, social, religios, etc.). Au dispărut sentimentele naționale, teritoriale. Cultura și tradițiile popoarelor au fost călcate în picioare. Majoritatea popoarelor sunt aruncate la periferie, sunt considerate primitive. Legile societăților sunt dependente de legile stăpânilor, căci popoarele, oamenii care așteaptă cu mâna întinsă mila stăpânului, ...a statului, pot fi struniți fără dificultăți. Progresul materialist, tehnologic și informatic e în plină desfășurare, dar nu este folosit decât ca un instrument de asuprire economică (furturi cibernetice), manipulare la scară planetară și urmărire strictă a tuturor persoanelor care locuiesc pe această planetă.. Apar instrumente de manipulare a populației încă de la naștere. Copiii se destrăbălează de micuți, având la dispoziție așa numite „ghegeturi” și la maturitate sunt deja scârbiți de viață. Aceștia au pătruns într-o lume virtuală în care Dumnezeu este înlocuit cu superstaruri false. Nu mai știu nimic despre Hristos, despre Biserică, nu știu nici să-și facă semnul crucii. Cu o multimedie cumpărată și acaparată în totalitate, dezmățul e general, minciuna a devenit inteligentă, adevărul este ascuns cu strășnicie, omul este indiferent omului. Dar răul cel mai mare, monstruoșitatea cea mai mare e alienarea, golul sufletesc, dezastrul moral, moartea visului, idealului și a credinței,uciderea lui Dumnezeu din oameni. Prin dezinformare și propagandă mincinoasă lumea e împărțită în așa numiți oameni buni și oameni răi, după interesele celor ce conduc și manipulează lumea. „**Cine nu este cu noi este împotriva noastră**” a rămas și este binecunoscutul slogan pe care-l aplicau în trecut atât fasciștii cât și comuniștii, iar acum este mai actual ca niciodată. Ești om bun dacă spui ca ei, te porți ca ei și îi slujești pe ei; ești om rău dacă ești împotriva lor, nu-i slujești pe ei și nu te închini lor. Întreaga planetă s-a divizat în principal în două doctrini diferite după împărțirea în sfere de influență. Depinde unde te naști și vei fi catalogat fie ca om bun, fie ca om rău. Minciuna, ura, invidia, egoismul, lăcomia și nihilismul existențial sunt principiile lumii moderne. Răzbunarea este nelimitată. Crima de toate felurile este justificată. Alcoolismul, depravarea,

drogurile au dus la nebunie și decadență. Totul este fără noimă și fără măsură. Societatea aceasta modernă este exclusiv consumatoristă, excesiv materialistă, senzorială, lipsită de ideal și de perspectiva metafizică. Oamenii buni și oamenii răi se anihilează reciproc precum particulele și antiparticulele din univers. Fiecare zonă planetară se prezintă ca o zonă bună, cu oameni buni. Ceilalți sunt răi pentru faptul că aparțin altei zone, cu alte influențe, cu alte religii. Toată lumea vorbește de Dumnezeu, atât băieții buni cât și băieții răi, punând întrebări diferite, unele prostești. Cei mai mulți oameni din cele două categorii sunt fără nici un Dumnezeu. Ei se consideră că sunt buricul universului și au toate drepturile asupra acestuia. Dar Dumnezeu are și El oamenii Lui pe această planetă. Acești oameni sunt cei care se tem de El și în principiu tac. Ei se găsesc în toate zonele planetei. Nu sunt mulți, dar sunt suficienți ca să salveze omenirea de la dezastre și cum spune Maleahi în versetele 16 și 17 **„Atunci cei care se tem de Domnul au vorbit adesea unul cu altul; Domnul a luat aminte la lucrul acesta și a ascultat; și o carte de aducere aminte a fost scrisă înaintea Lui, pentru cei care se tem de Domnul și cinstesc Numele Lui. „Ei vor fi ai Mei” zise Domnul oștirilor, „Îmi vor fi o comoră deosebită, în ziua pe care o pregătesc. Eu, Voi avea milă de ei, cum are milă un om de fiul său care-i slujește”.** Dumnezeu nu uită niciodată pe nimeni și caută să-i răsplătească. Omul doar trebuie să creadă în El și să-i ceară. Așa cum roadele ogorului se strâng toamna, tot așa și roadele Lui se strâng în anotimpul plinirii vieții, după **„luna octombrie”**. Unii nu au răbdare și vor răsplata pe loc. Pentru mine, dacă Domnul nu mă răsplătește cu nimic pe pământul acesta și în timpul vieții pe Pământ, nu-i nici o problemă. Până acum Domnul și-a ținut toate promisiunile cu mine; în primul rând m-a adus la viață; apoi mi-a purtat de grijă întotdeauna. Fiecare dintre noi suntem unici și Dumnezeu folosește această unicitate a noastră tocmai ca să facă o lucrare unică cu fiecare dintre noi. Să-i mulțumim lui Dumnezeu că nu-și ia concediu niciodată și se ocupă printre infinitele lucrări și de cei aproape opt miliarde de oameni ai planetei noastre. Așa cum Dumnezeu are grijă de noi și noi la rândul nostru trebuie să-l slujim pe El. Această slujire se manifestă numai printr-o recunoaștere și mulțumire față de El. A te ruga și a te închina sunt lucruri care nu cer eforturi mari din partea noastră. În schimb, pierdem aproape toată viața pentru acumularea de lucruri materiale inutile, de plăceri fără margini. Omul și-a construit o civilizație orgolioasă, o lume materialistă, ...care acum e insuportabilă, o istorie ateistă – și istoria a devenit neant. **„Omul azi a ajuns o cifră, o unealtă teleghidată, o fiară dresată. S-a ajuns în lume la robia absolută, care supune puterii supreme și atotștiutoare create de om, atât conștiința cât și viața, atât societatea cât și individul.** Acesta este satanismul pur, ...știința materialismului istoric, care determină istoria și conștiințele oamenilor și nu permite nici o excepție și nici o rezervă. Ateismul materialist al societăților așa zise democratice de azi, este fundamentul tiraniei celei mai cumplite din istorie. De aceea omul trebuie să nu aibă Dumnezeu, să renunțe la libertate și să se supună noilor legi, norme și prevederi democratice, ...care nu sunt altceva decât legalizarea robiei depline. Politicienii și guvernanzii de azi nu admit libertatea spirituală a omului religios, de aceea ei urăsc mai mult decât orice pe Hristos, Omul-Dumnezeu, care a restaurat ființa și conștiința umană. Se vorbește de câțiva ani buni în Europa și în lume de așa zisa criză economică (începând cu anul 2008), dar nimeni nu recunoaște că toate

aceste manifestări de criză, sunt de fapt dovada eșecului de a realiza o lume fără Dumnezeu, fără sfințenie și fără perspectiva veșniciei. Dezastrele politice ideologic-materialiste, cultural-ateiste, economice, moral-libertiniste, filosofic-ateiste ...toate acestea au ieșit de sub controlul omenirii și vestesc un sfârșit de epocă. Și totuși în secolul acesta al XXI-lea se frânge din nou istoria la toate nivelele și toate domeniile, căci criza spirituală a ajuns la apogeu. În focul prigonirii lumea se curăța și se întoarce la Hristos. **„Știința și tehnica dovedesc că se pot construi cu puțin efort piramide și zgârie nori. Factorii spirituali arată că este cu mult mai greu a zidi o lume nouă, o concepție nouă despre viața. Reorientarea gândirii umane, regăsirea ordinii reale a valorilor și reactivarea resorturilor sufletești sfinte este cel mai lung, mai greu și mai chinător act uman. Dar cu Dumnezeu toate sunt cu puțință”** (Cristian Ardeleanu). E clar pentru toată suflarea că asistăm la sfârșitul unei lumi care a durat multe mii de ani și la debutul altei lumi care, destul de rapid, începe să se contureze sub ochii noștri. Lumea care se sfârșește, cea pe care o cunoaștem, cea în care ne-am dus viețile, nu a fost una ideală. Lumea aceea ne simțea ca fiind ai ei, între noi și ea exista o legătură organică, o osmoză, o comunicare. Era placentă în care ne-am zămislit și în care am rămas, care era a noastră, și abia acum, când ieșim din ea, ne trezim într-o cu totul altă lume, străină, care nu ne cunoaște, căreia îi suntem indiferenți și care nu dorește să aibă de-a face cu noi. În lumea aceea anotimpurile erau previzibile și oamenii își lucrau pământurile cu foarte multă grijă. Fizic se muncea mai greu, astfel ca omul să-și păstreze un echilibru al corpului. Dar sufletește era o muncă binecuvântată și se făcea cu bucurie, iar la intervale precise, truda era întreruptă de sărbători, fășii de timp decupate și aduse din veșnicie. D-apoi sărbătorile naționale tradiționale, în care **„și dacă n-or fi murit trăiesc și azi”** nu era un automatism verbal, ci o realitate. Naivități, manifestări de oameni primitivi – spun comisarii noii lumi. Nu, domnilor, nu! Nu sunt naivități, ci legăturile vii dintre oameni și lumea în care au trăit, e drept, pe care voi nu aveți cum le cunoaște, nu aveți nici cum vi le imagina, pentru că voi nu le aveți, voi aparțineți unei lumi cu care nu comunicați, ci apăsând pe niște butoane. În lumea noastră Dumnezeu era peste tot, din lumea voastră voi L-ați dat afară. Și nu știu cât de acut simțiți voi diferența dintre cele două lumi, cum era lumea cu Dumnezeu și cum e lumea fără Dumnezeu, dar în conștiința noastră țipă. Oamenii care regretă firescul lumii de odinioară nici nu știu că ori de câte ori simt părerea de rău după ea, ei de fapt se roagă. Regretul trecutului, în ceea ce a avut el mai bun și frumos, e în subconștientul fiecăruia.

P.S. Satana a pus stăpânire pe planetă. După pandemia cu coronavirus din 2019, care a durat doi ani și a făcut peste 5 milioane de victime, i-a pus pe antihriști să înceapă un război care să mai facă încă câteva milioane de victime. Acești antihriști sunt ridicați în slăvi ca fiind salvatorii omenirii, pe când ei sunt simpli actori de comedie, care apar pe toate **„icoanele vorbitoare (ecranele multimedia)”** și la care oamenii se închină uitând de necazurile lor. Apocalipsa a început o dată cu facerea lumii și se va sfârși o dată cu ea!!!

Va urma

FILOZOFIA MEA (XI)

Anton GAGIU

Și eu am fost terorist!? Nu știu dacă este adevărat ce spun, dar mă întreb, caut, încerc, bâjbâi, bat în stânga și-n dreapta, poate-mi deschide cineva ochii și-mi spune dacă am fost terorist sau nu? Terorist cu cine sau de ce? Sau pentru cine? Cum cu cine? Cu mine însumi. Nu eu m-am lovit de atâtea ori cu buzduganul nedreptăților și apoi am zăcut întins pe prispa

istoriei cu mâna întinsă, cerșind îndurare. Îndurare? De la cine? Cum de la cine? De la zei. Credeți că azi nu mai sunt zei? Nu ați văzut că toată lumea vorbește despre zei? Despre unii autointitulați sau neintitulați, dar pomeniți în cărțile zilnice de povești pentru... adulți. Dar de ce sunt eu terorist? N-am mutilat pe nimeni, nici măcar suflete, darmite trupuri. Nu am tăiat în carne vie, nu am dosit bunul altuia indiferent cine ar fi fost acesta. Nu am împins oameni să săvârșească lucruri grave, fapte abominabile, crime oribile. Nu am măsluit adevărul ca apoi să-l prezint ca faptă de armă deosebită și să primesc laude. Am adunat doar în mintea și sufletul meu ani de neliniște, de înfrângeri nedrepte, de lacrimi nevărsate încât, acum nici cuțitul cel mai ascuțit dacă ar scormoni în trupul meu nu le-ar da la iveală, pentru că s-au contopit cu el și cu existența mea de parcă acolo sunt de când lumea. Doamne!!Știți cum doare nedreptatea?! Nu ca o rană produsă de... aiurea. Nu. Doare ca un fulger ce-ți pătrunde în ființă prin capilare și scormonește tot, revarsă durere după fiecare pas făcut acolo. Și nu lasă urme vizibile, ci construiește numai izvoare neștiute care izbucnesc la suprafață doar atunci când...primesc ordin. Interesează pe cineva nedreptatea? Nu. Pentru că aceasta nu aduce niciun folos, după ea nu rămâne decât un... gunoi uman pe care nimeni nu se mai străduiește să-l strângă. Iată, de aceea cred că și eu am fost terorist, pentru că m-am automutilat cu nedreptate. În fiecare zi în mintea mea sunt terorist. Pentru că viața mă face să fiu, mă împinge, îmi dă brânci. De ce? Pentru că simt că pentru ceea ce mi se întâmplă, și nu numai mie, ar trebui să scurtez de viață pe cineva fie și imaginar numai să-mi ofer o satisfacție. Acea că am săvârșit ceva, că am făcut o faptă care să lase urmări. Nu se numește aceasta o faptă

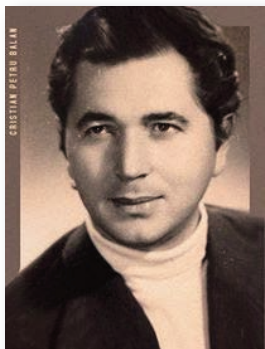
de terorism? Haide să vedem definiția terorismului. Pentru că este o noțiune care are definiție și încă una consistentă. În primul rând un act de terorism este scop și mijloc deopotrivă, cea mai simplă definiție prevăzută în Wikipedia (enciclopedia liberă) dar tot aici are și o definiție mai dezvoltată precum: „terorismul este o tactică de luptă neconvențională folosită pentru atingerea unor obiective politice. Se bazează pe acte de violență săvârșite/acționate asupra unor mulțimi neimplicate în mod direct în conflict, dar cu potențial de presiune asupra conducerii, câteodată conducerea face/săvârșeste acte de terorism asupra mulțimilor/populației (stat, organizații, categorii sociale, sau împotriva unui grup de persoane civile-ca să vezi!!) în sensul scontat de teroriști: producerea unui efect psihologic generalizat de panică și intimidare, argumentat de folosirea manipulativă a mediei, cu scopul atingerii unui obiectiv greu de realizat prin mijloace democratice sau convenționale”. În DEX ediție 2009 terorismul este văzut ca: „totalitate a actelor intenționate de violență comise de un grup sau de o organizație pentru a promova o teamă generalizată pentru atingerea unor scopuri politice.” Doamne câte lucruri rele laolaltă! Și numai aici în definiție! Stai să vezi dacă pătrundem în realitate ce descoperim! Care ar fi aici lucrurile rele/oribile care s-au unit pentru a atinge un scop? În primul rând este o tactică de luptă care urmărește obiective politice (se putea altfel?). Apoi are la bază acte de violență asupra unor mulțimi (că doar nu le roagă pe acestea să facă sau să nu facă ceva!). Și ca să vezi că și conducerea, chiar aceea a unui stat, săvârșeste acte de terorism asupra mulțimilor privim în ograda noastră (păi nu avem noi exemple destule în istoria mai veche sau mai recentă: evenimentele din optzeci și nouă, mineriadele, piața universității etc.). Ne oprim aici întrucât dacă mergem mai departe și ajungem la „producerea unui efect psihologic sporit cu folosirea manipulativă a mediei” nu terminăm curând acest material. Sigur efectele psihologice ale unui act terorist sunt greu de anticipat. Iată ca exemplu ceea ce întâmplă acum în această parte de lume, izbucnirea războiului. Vedeți cum vin informațiile? Ca valurile mării. Unele după altele, nici nu știi care sunt adevărate și care sunt fake-news. Păi mai are vreo importanță pentru omul de rând? Pentru el toate sunt adevărate. Și atunci? Atunci avem nevoie de trenuri pentru refugiați, de tabere, de resurse, de transport, de crucea

→ Continuare în pag. 30

O CĂLĂTORIE IMAGINARĂ CARE NE ATRAGE

(Adnotări pe marginea eseului
„O călătorie imaginară” scris de
Prof. Dr. Nicholas
Dima)

Cristian Petru BĂLAN

Toți politicienii și intelectualii români de elită îl cunosc pe Prof. Dr. Nicholas Dima, nu numai ca unul din principalii realizatori ai emisiunilor românești de la Radio Vocea Americii, dar și ca profesor universitar american specialist în geografie, geopolitică și studii internaționale. De asemenea, este cunoscut și ca un prolific scriitor și autor al mai multor cărți și studii publicate în limba engleză, în Statele Unite, precum și în limba română, semnate ca Nicolae Dima. Sunt lucrări deosebit de informative și de mare valoare pentru specialiști. Îmi permit să amintesc doar câteva titluri, din cele mai cunoscute: „Horn of Africa: Culture, Religion and Politic”; „Geopolitica”; „A Journey to the Omo Region of Ethiopia”; „The Mankind Quarterly, Winter 2007”; „The United States and the War on Terrorism since 9/11.2001“NAFTA and the Perspectives of a North American Community - SFPPR”; „NAFTA and the Perspectives of a North American Community - SFPPR”; „Is a Russo-Ukrainian Conflict Imminent? - SFPPRR”; „Moldova between Russia and Romania - SFPPR”; „University Education in Eastern Europe: The Case of Geography” Journal of Geography, May 1978 - etc., etc.

Dintre lucrările scrise în limba română, studiul „O călătorie imaginară” (Gânduri și preocupări între știință și conștiință) este printre cele mai interesante dezbateri cu care cititorii români iau contact, fiindcă aduce informații cu totul noi, cu tente nu atât filosofice cât, mai ales, științifice, referitoare la domeniul metafizicii și al fizicii cuantice. Autorul este preocupat să analizeze în profunzime aceste probleme și să ni le explice în termeni concentrați, expunându-ni-le așa cum le-a înțeles el însuși la un moment dat. „Potrivit cercetărilor, spune profesorul Nicholas Dima, realitatea cuantică constă din energie vibrantă, care la anumite frecvențe se transformă în

materie. Tot la nivel cuantic, materia se schimbă permanent și se retransformă în energie. În cadrul acestei refaceri și prefaceri se petrece însă o mare enigmă. Fiecare transformare păstrează informația trecerii de la energie la materie și de la materie înapoi la energie.”

Reversibilitatea materiei fusese deja bănuită de autor și s-a bucurat că ceea ce bănuise înainte, un grup de oameni de știință, prin cercetări și analize complexe, au demonstrat că este un fapt real. Aceștia, după cum ne explică profesorul Dima, au descoperit că „fiecare transformare păstrează informația trecerii de la energie la materie și de la materie înapoi la energie. Dacă la nivel cuantic materia se transformă în energie, la nivel cosmic, atât materia cât și energia, sunt înghițite în final de sorburi cosmice sau aspiratoare cerești.” Transformările de genul acesta devin implicite și o cale de recuperare a iluminării conștiinței, fiind o apropiere de dimensiuni transcendente necunoscute, iar omul atins de iluminare intră în această dimensiune și se adaugă procesului de salvare.

În filosofia creștină, dar nu numai, se atrage totdeauna atenție că forțele binelui sunt într-o continuă luptă cu forțele demonice ale răului. Ele nu trebuie subestimate. „În cercurile dantești, ne avertizează studiul autorului, diavolul este implantat într-un bloc infinit de gheata și condamnat în eternitate să zacă acolo inert. Dar va exista un moment în timp, când procesul trebuie terminat, cei salvați fiind admiși în imperiul luminii, iar cei răi aruncați în hăul nimicului pentru vecie. A doua venire! Pe scurt, eu tind să ader la aceasta explicație.” Afirmația autorului este pe deplin credibilă, mai ales că ea vine și din partea unor nume cu rezonanță: Blavatzki, Gurgie, Ouspenski, Kabala, Urantzia, Capra, Dante și a multor alți nume mari, pentru că este văzută ca pe singura aserțiune capabilă să reconcilieze toate paradoxurile existenței...

Autorul studiului citat de noi este într-un total de acord cu teoriile celor amintiți, dar, în plus, încearcă să le completeze cu unele adăugiri care concurează cu cele existente. Se știe că fiecare atom din acest univers este caracterizat de o vibrație a electronilor pe orbită și cu cât vibrația este mai înaltă (deci, cu amplitudini și frecvențe mari), cu atât atomul respectiv este mai încărcat cu energie pozitivă sau negativă. Este un adevăr stabilit după ce s-a cercetat amănunțit tabloul elementelor lui Mendeleev. Astfel, în natură, s-a descoperit că atomul de hidrogen are cea mai simplă structură, acest gaz fiind absolut predominant în cosmos (stele, galaxii etc), constituentele respective fiind surse infinite de

energie.

Aceasta o știm cu toții, iar profesorul Dima ne declară că este convins că și ființa omenească, o entitate plină de forțe cosmice concentrate, vine spontan să completeze marea energie din univers cu propria-i energie, cea umană, și adaugă: *„Asceza, dialogul cu Dumnezeu (în gând), emoția puternică (pozitivă sau negativă) pot, de asemenea, crea, modifica, pot limita sau amplifica diferite frecvențe, permițând omului să aibă acces (limitat desigur) la vibrația universală (energia universală, unii îi spun inițială, fundamentală etc.) care este, de fapt, Dumnezeu. De ce? Pentru că toate au fost create prin această energie care vibrează continuu, adică toate au fost create de Dumnezeu, și uite așa, știința va ajunge într-un final să demonstreze științific, indubitabil, tot ceea ce spune religia într-un mod literar, prin parabole. Biblia conține numai și numai adevăruri, iar problema este cum sunt spuse aceste adevăruri.”*

Prin aceste rânduri, cititorul capătă ideea organicității substanțiale a unor surse considerate esoterice. Este o rapidă traversare a spațiului imaginar transcendental, fiind un concentrat proces de inteliecție a fenomenelor fizice percepute de mintea umană. Este o percepție candidă, filtrată și rafinată prin lecturi mai vechi sau mai noi, ceea ce deschide o perspectivă asupra realului cosmic și terestru. Trebuie menționat și răspunsul cum și în ce fel se înrudește fizica cu metafizica, în convingerea că ar exista o asemenea înrudire, de vreme ce în natură nimic nu pare să existe degeaba. Peste toate însă efectul maxim îl are entropia, fiind evident că ea afectează dintotdeauna întreaga existență, fără excepție, și dacă Creatorul suprem nu ar lua măsuri, atunci universul se va termina într-o uniformitate „infinită și rece, lipsită de orice șansă”, dar Creatorul se folosește de entropie și de energiile aferente, prin crearea unui sistem cosmic de reciclare continuă în care omul reprezintă ultima verigă - și de aici necesitatea de apariție a binelui și răului, a legilor contrariului, binele contribuind la evoluție, răul la involuție (o involuție care, totuși, poate crea ambiția de a rezista și de a lupta pentru a recuceri binele), de unde - citându-l din nou pe autor - conchidem: *„trebuie ca balanța între bine și rău să tindă firesc înspre bine.”* Altminteri, în final, răul ar duce la moartea definitivă, la neant entropic. Echilibrarea și evoluția spre bine se face prin reciclări cosmice și reciclări derivate din domeniul aparent redus al microcosmosului. Ceea ce analiza profesorului Nicholas Dima aduce nou este asocierea fenomenului descris cu existența așa numitelor „black holl”-urilor cosmice (a găurilor negre). *„Găurile negre reprezintă porți speciale pentru astfel de reciclări, (...) Găurile negre au putere numai asupra entităților de masă, deci supuse atracției gravitaționale. Spiritul și informația, neavând masă, probabil nu-i afectată,*

astfel informația să poată crește până la autorealizare, adică până la extinderea conștiinței în întregul Univers. Omul atins de iluminare intră în această dimensiune și adaugă procesului de salvare.” Revenind la sintagmele de „găuri negre” sau de „găuri cerești/sorburi cerești”, amintite înainte, profesorul Dima crede că aceste expresii încetățenite au fost neinspirat traduse cu asemenea denumiri insuficiente și nepotrivite în limba română, deoarece, în realitate, ele nu sunt „găuri”, ci niște mărețe portaluri. El subliniază aceste definiții cu și mai multe detalii: *„Inițial, astrofizicienii au crezut că în urma absorbirii materiei și energiei de către marile sorburi se pierde totul, inclusiv informația. Într-un sorb negru s-ar pierde deci și scânteia divină din noi împreună cu întreaga noastră zestre spirituală. Acest lucru ar crea însă un paradox și ar contrazice legile fizicii, potrivit cărora în natură nimic nu se pierde. Eu cred că aspiratoarele cerești reprezintă mașinile divine prin care o forță supremă reciclează materia și energia păstrând însă informația și odată cu ea tot ceea ce reprezintă Eul fiecăruia dintre noi. În această ipoteză și în cazul omului, informația de care vorbesc fizicienii este însăși conștiința noastră. Scânteia divină sădită de Dumnezeu în noi se păstrează. Recunosc că recurg la un salt pe care nu-l pot dovedi. Spre surpriza mea însă, tot știința vine cu o nouă ipoteză: Sorburile cerești nu sunt numai negre și reci; ele sunt și fierbinți (Warm holes) și, prin noua interpretare, ele au capacitatea de a păstra informația. Conștiința și zestrea noastră spirituală sunt probabil doar triate și reciclate într-o altă dimensiune. În ce privește conștiința, lucrurile se complică. Unii gânditori susțin că realitatea imaginată de cele mai noi cercetări științifice există doar în conștiința noastră. (ca o hologramă, n.n).”*

Firește, cercetările științifice din acest domeniu nu se vor opri aici, deoarece mai sunt multe detalii de lămurit și ne mândrim că o serie de cercetători și savanți români sunt implicați în asemenea studii complexe și necesare. Avem deja câteva nume de specialiști din țara noastră recunoscuți în lumea întreagă pentru descoperirile lor.

„Călătoria imaginată” a Prof. Dr. Nicholas Dima se încheie splendid cu aceste frumoase cuvinte: *„Toți suntem în vizită în acest moment și loc. Suntem doar în trecere. Am venit să observăm, să învățăm, să creștem, să iubim și să ne întoarcem acasă...”*. Închei cu mărturisirea că o asemenea călătorie imaginată, chiar succintă cum a fost concepută, este o potecă luminoasă a cunoașterii de noi înșine care are derivații absolute spre alte multiple căi universale a căror existență nu mai poate fi respinsă. Ea ne sugerează să pornim încrezători în căutarea lor.

SĂRUTUL

(POEZIE MULTILINGVĂ)

George ROCA

SĂRUTUL

*M-am îndrăgostit de buzele tale
frumoase, roșii, voluptoase,
aidoma unei piersici
altoite cu o cireașă.*

*Când am început să te sărut
gura ta avea gustul
fructului pasiunii.*

*Totul era atât de activ și real
de parcă doi îngeri
faceau dragoste pe limba mea.*

*Atunci am înțeles
dece a păcătuț
Adam...*

LE BAISER

Traducere în limba franceză:
Adina Rosenkranz-Herscovici & Sara
Herscovici

*Je m'épris de tes lèvres
belles, rouges, voluptueuses,
telles une pêche
et une cerise confondues.*

*Lorsque je me mis à t'embrasser
ta bouche avait le goût
du fruit de la passion*

*Tout était si vif, si réel,
comme si deux anges
faisaient l'amour sur ma langue.*

*Alors je compris
pourquoi Adam
avait péché...*

IL BACIO

Traducere în limba italiană:
Simona Pușcaș

*Amo le tue labbre
Belle rosse, voluttuose,
come una pesca
innestato con la ciliegia.*

*Quando ho iniziato a baciarti
la tua bocca aveva il gusto
dell' frutto della passione.*

*Tutto era così attivo e reale
come se due angeli
facevano amore sulla mia lingua.*

*Poi ho capito
perché Adamo
ha peccato...*

EL BESO

Traducere în limba spaniolă:
Gabriela Căluțiu Sonnenberg

*¡Me enamoré de tus labios
Bonitos, rojos, voluptosos,
parecen un melocotón
injertado con una cereza.*

*Cuando empecé a besarte
tu boca tenía sabor
a fruta de pasión.*

*Todo era tan activo y real
como si dos ángeles
hacían el amor en mi lengua.*

*En aquel entonces
he comprendido
¡porqué Adán pecó!*

DER KUSS

Traducere: Ligia Gabriela Janik

*Ich habe mich in deinen Lippen verliebt
sinnlich, schöne, rote,
ähnlich einem Pfirsich
gekreuzt mit einer Kirsche.*

*Als ich dich anfing zu küssen
schmeckte dein Mund
nach einer Passionsfrucht.*

*Alles war so aktiv und real
als ob zwei Engel
auf meiner Zunge Liebe machten.*

*Damals habe ich verstanden
warum Adam
gesündigt hat...*

DE KUS

Traducere în limba olandeză
Germain Droogenbroodt

*Ik werd verliefd op jouw lippen
mooi, rood, wellustig,
zoals perziken
versierd met kersen.*

*Toen ik je begon te zoenen
smaakte je mond naar
passievrucht.*

*Alles was zo levendig, zo echt,
alsof twee engelen
de liefde bedreven op mijn tong..*

*En toen begreep ik
waarom Adam
gezondigd had!*

A CSÓK

Traducere în limba maghiară:
Papp Csilla

*Szerelmes lettem ajkaidba
szépek, pirosak, teltek,
akár egy cseresznyével
oltott barack.*

*Amikor elkezdtem csokolni
ize akár a Maracuja,
a golgotavirág gyümölcse*

*Minden annyira valós és élthű
mintha két angyal szeretkezne
nyelvemen.*

*Akkor értettem meg
Ádám miért
vétkezett...*

親吻

Traducere în limba chineză:
Lan Qian - Hai An (漢譯 蘭芊 海岸)

我愛上你的唇，
美豔又性感，
仿佛桃紅
配上了櫻桃。

當我吻你，
你的雙唇嘗起來
仿佛熱戀的水果。

一切都那麼的輕快，那麼的真誠，
仿佛兩個天使，
在我的舌尖上做愛。

隨後我明白，
亞當
為何犯了罪。

[羅馬尼亞] 喬治·羅卡
漢譯 蘭芊 海岸

THE KISS

Traducere în limba engleză:
George Roca

*I fell in love with your lips
beautiful, red, voluptuous,
like peaches
adorned with cherries.*

*When I began to kiss you
your mouth tastes like
the fruits of passion.*

*Everything was so lively, so real,
as if two angels
were making love on my tongue.*

*And then I understood
why Adam
had sinned!*

Romulus

Harda, un talent impunător

Georgeta
BLENDEA ZAMFIR

Georgeta
BLENDEA ZAMFIR

Maestrul Romulus Harda, un talent impunător în redarea expresivității personalităților pictate, are auxiliar în opera sa studierea activității creative a personajelor sale. Din zodia Leului aflată sub strălucirea aurie, solară, pictorul manifestă o artă desăvârșită în redarea chipului marilor personalități de pe mapamond. În tabloul cu personalități e și tabloul meu. Domnul Romulus Harda l-a creat după lecturarea unor creații artistice de-ale mele. Artista Ramona Pintea, maestră a culorii, inițiatora curentului expresivității, cu expoziții pe tot mapamondul, ea care vinde foarte bine, când a văzut

tabloul meu într-o irizare de roz, cu alură romantică dar și cu piezișul privirii care analizează cu atenție făptura umană, cu tenta mea sexi ce se reflectă în opera cu accente erotice ca și ale florii de măr alb-roz, ce parfumată și colorată în primăvară naște mărul rubiniu din regina toamnă – a exclamat cu o mare apreciere: „ați prins-o foarte bine pe Georgeta Blendea Zamfir”.

Neobosit în munca sa de redare a figurilor expresiv pictate, cu expoziții multiple și premii de asemenea, Romulus Harda manifestă o pasiune ardentă pentru creativitatea umană. Pictorul își însoțește tablourile cu informații multiple privind viața, opera și activitatea celor care intră sub penelul său vrăjit. Acest apetit pentru cultură, trăsătura marilor preferați ai zodiei – leii, determină valoarea portretistică a artei marelui pictor. Fie ca munca neobosită, specifică celor care nu fură, nu tâlhăresc, nu sunt trădători și cozi de topor, să rămână sub aura genială, purtându-l ca pe Leonardo Da Vinci în fruntea celor luminați de pe Terra. Așa să fie și maestrul Romulus Harda, sub ochiul Divinității!

Prof. Georgeta Blendea Zamfir, scriitoare, Doctor Honoris Causa, Președinta Academiei DacoRomână, Filiala Brașov, nominalizată la Premiul Nobel, diplomată în Theta Healing, diplomată în Qi Gong.

Ultima poezie scrisă de Nicolae Labiș este o inspirație după Serghei Esenin

Ionuț ȚENE

Poetul Nicolae Labiș, pentru români, a fost „buzduganul unei generații”, așa cum a scris criticului literar Eugen Simion. Tânărul Labiș, prin opera sa lirică, ce cuprinde elementele telurice ale naturii, poate fi asemuit cu poetul rus Serghei Esenin. Atât, Labiș cât și Esenin au fost „instrumente ale poeziei” lirice, adevărate voci „subterane” ale popoarelor din care au făcut parte. Esenin a fost considerat „poet al satului”, la fel ca și Labiș, de către critica literară. Cei doi poeți au trăsături biografice și estetice comune. Sunt „fiii satului” și, prin scrisul lor, au revelat motive rurale, ancestrale și originare. Paradoxul acestor doi poeți îl reprezintă faptul că se folosesc de motive tradiționale într-un limbaj foarte modern. Sunt și înnoitori ai avangardei, dar și clasici lirici în același timp prin versurile scrise. Amândoi poeții au un sfârșit tragic. Esenin este descoperit spânzurat în hotelul „Angleterre” din Leningrad (Sankt Petersburg-ul de azi) în decembrie 1925, iar Nicolae Labiș este călcat de tramvai în seara zilei de 9 decembrie 1956, împins de o persoană necunoscută. Ambii poeți au devenit indezirabili pentru regimul comunist, care dorea să scape de ei. Nicolae Labiș, venit cu bunda pe el dintre codrii stelari ai Bucovinei, a fost răsfățatul criticii literare și publicului bucureștean ca elev la școala de literatură „Mihai Eminescu” din Capitală. Parcursul său literar, biografic și expresia estetică se aseamănă izbitor de mult cu cel al lui Esenin, care umbla în cămașa populară prin Moscova. Succesul și invidia confrăților le-au creat probleme majore, fapt ce i-a aruncat în brațele alcoolului, iar serviciile secrete comuniste doreau eliminarea acestor poeți

la vreme respectivă. Nicole Labiș, născut în 1935, a avut acces direct la operele lui Esenin și la critica despre marele poet rus. În perioada interbelică, Esenin a fost tradus excepțional de Zaharia Stancu și George Lesnea, iar poeziile acestuia erau publicate de revistele literare românești, într-o vreme când în Rusia sovietică era complet ignorant. Mai mult, criticul literar Șerban Cioculescu a publicat o excelentă carte, în 1935, „Aspecte lirice universale”, în care Esenin era cap de afiș. Esenin și Labiș au fost niște „prâslea lirici” puși pe șotii și creatori ai aceluiași univers simbolic.

Nicolae Labiș s-a bucurat de lectura versurilor poetului rus, încă de tânăr și din care s-a inspirat. Filologul clujean Ștefan Bitan a scris în anii 1970 o analiză literară pertinentă despre influența lui Esenin în poezia „Moartea căprioarei” de Nicolae Labiș. Motivele și metaforele de impact sunt „eseniene”, iar cei doi poeți sunt corifeii ai „imagismului” liric. Dar cel mai inedit și inerent lucru de observat este posibila influență a lui Esenin asupra ultimei poezii scrise pe patul de spital, de către Nicolae Labiș. După ce i-a fost refuzată internarea la spitalele Colțea și Central, spre zorii zilei de 10 decembrie, Labiș a fost internat la Spitalul de Urgență. Acolo, de pe patul de spital i-a șoptit un poem prietenului său, scriitorul Aurel Covaci, poem care a fost inclus în volumul postum „Lupta cu inerția”: „Pasărea cu clonț de rubin/ S-a răzbunat, iat-o, s-a răzbunat./ Nu mai pot s-o mângâi./ M-a strivit,/ Pasărea cu clonț de rubin,/ Iar mâine/ Puii păsării cu clonț de rubin,/ Ciugulind prin țărână,/ Vor găsi poate/ Urmele poetului Nicolae Labiș/ Care va rămâne o amintire frumoasă...”

Critica literară de dinainte de 1989 a interpretat „pasărea cu clonț de rubin” ca o expresie a morții sub forma unei păsări de pradă, după modelul inspirat al trubadurului Villon. Alți critici considerau „pasărea”, un fel de „gaia” (babă pasăre) provenită din folclorul românesc. După căderea

→ Continuare în pag. 12

Vremuri...

cu

„Înger sechestrat”

Ion Teodor PALADE

Turnul este o construcție imaginară.

*Undeva, poate foarte sus,
deasupra realităților violete ale lumii de jos,
visează Poetul.*

*Umbre violete îmbracă marginile turnului,
acoperă lin urmele plutitoare al gândului,
amintind anotimpul toamna:
drumuri ce străbat, în leneșă mișcare,
subțirea mulțumire a lumii violente,
a lumii violete...*

*Turnul este deasupra tuturor obiectelor
mișcătoare,
el adăpostește visul Poetului,
el este dincolo de timp, el este dincolo de
mișcare.*

*Turnul simbolizează Poezia,
singura făptură a țăriiilor cerești...,
care-și îngăduie, cu surâs impecabil
să-l trezească din vis pe Poet.*

Târgoviște - 7 martie 2022

→ Continuare din pag. 11

comunismului, criticii literari au susținut varianta politică a unei poezii anticomuniste: în „pasărea cu clonț de rubin”, fiind de fapt personificat regimul comunist cu „ciocul roșu”, care l-a ucis pe marele poet. Mai degrabă aș merge pe o interpretare „eseniană” a ultimei poezii a lui Labiș. Evident că, sub influența marelui poet rus, Nicolae Labiș a dictat ultima sa poezie inspirată de tragedia prin care trecea. Poetul rus Esenin a publicat la începutul anilor '20 un cunoscut poem „Inonia”, o formă originală de a se face înțeleș în noua lume adusă de revoluția bolșevică. Esenin încerca la fel ca Rimbaud să schimbe lumea prin poezie și să spargă tiparele lirice și gramatică, refuzând, de asemenea, și credința. Poetul se considera profetul unei lumi noi, un trimis care avea misiunea să rezolve pe pământ câteva probleme de ordin creator. El nu se împăca cu moartea în creația lui Dumnezeu. Propunea o metanoia lirică, exterioară religiei. Esenin considera că trebuie să acționeze în numele vieții. Se vedea un demon, un fel de „Lucaefăr” al poeziei ruse, inspirat de Lermontov. Cu o viziune prometeică, Esenin scria: „Cineva a scos o pasăre/ Din oul lucaefărului/ Să ciugulească urma lui Hristos”.

Asistăm la aceleași motive legate de moarte, la verbul „ciugulească”, la viziunea păsării de pardă, născute din „oul” lucaefărului pentru a ciuguli „urmele lui Hristos”, iar la Labiș puii „păsării cu colț de rubin „ciugulind” rămășițele poetului Nicolae Labiș”. Ambii poeți, Esenin și Labiș, erau cutremurați de aceleași viziuni „luciferice” și se simțeau „damnații” unei noi epoci, care se năștea în durerea refuzului credinței. Această lume se încredea numai în puterea minții și a omului prometeic. Poeții erau niște proroci febrili și neliniștiți a unei noi ere, care au ars până la moarte în refuzul lor de a se împăca cu soarta și a accepta echilibrul, care ține lumea în armonie. Au refuzat isihia. Necunoscutul i-a atras pe poeți ca „o gaură neagră”, sfârșitul fiindu-le similar, iar Labiș, mult mai tânăr decât Esenin, citise poemul „Inonia”, care a fost fluierat la recitare de către publicul moscovit. Esenin și Labiș au trăit „dezechilibrul” dintre ființă și eu. Acest „dezechilibru” le-a fost izvor de inspirație și de schimbare literară. Prorocia lor era despre luminile luciferice ale lumii, despre refuzul de a se împăca cu Ființa, iar „pasărea cu clonț de rubin” i-a devorat, mai întâi în timpul vieții, apoi după. (Text publicat în Români în Andalucia)

CUVÂNTUL CONSTRUIND UN UNIVERS DE PLUMB

Mihai BATOĞ-BUJENIȚĂ

Cu ceva timp urmă, pe când vizitam un muzeu, mai bine zis o necropolă, m-am trezit, undeva într-o lume subpământeană, rătăcit printre sute de războinici așezați pe mai multe rânduri, înarmați până în dinți, așteptând parcă, de cam două mii de ani, un ordin de luptă. Mult

mai înalți decât mine, cu priviri deloc binevoitoare, mă priveau destul de tăios cu ochii lor oblici și nu m-ar fi mirat dacă vreunul, cu una din acele mișcări pline de eleganță și grație, așa cum văzusem de multe ori în filme, m-ar fi spintecat, trecându-mă definitiv în lutul din care purcedem toți, însă fără nicio șansă de a mai fi ca ei, vreodată, statuie. Faptul că mai bine de două milenii trecuseră peste ei fără să le schimbe cu nimic înfățișarea amenințătoare și trufașă, îi făcea să semene cu niște zei necunoscuți, prin urmare, ignorați. Ori, se știe prea bine ce se întâmplă când ignori un zeu! Darămite, cele câteva sute în mijlocul cărora mă aflam! Un om normal ar fi fugit cât mai repede din acel loc. Cum nu trăim într-o lume normală, fiind noi produsele ei, spaimele mi-au provocat reacții paradoxale. Am început să mă învârt printre uriașii încremeniți într-un fel de nemurire, admirându-le caii cu harnașamentele lor (tot din lut), armele, coafurile, armurile și, în general, să mă ui-mesc până peste poate, de arta absolut necunoscuților artizani care îi immortalizaseră pe acești soldați, individualizându-i, ba mai mult, așezând pe figura fiecăruia un anumit sentiment, o grimasă, un fel unic pentru fiecare, așa cum erau, presupun, și în viață. După un timp mă obișnuisem cu înfricoșătorii luptători ai timpurilor intrate de mult în legendă și începeam să disting tot mai multe detalii ale incredibilei reali-zări. Aveam cumva tendința de a intra în lumea lor, ignorând-o pe cea în care, în mod

inexorabil, mă aflam.

Soția, salvatorul de serviciu deci, m-a extras din necropolă după un puseu de panică, firesc pentru cele două ore în care am fost dat dispărut. Abia peste câteva săptămâni am început să povestesc prin ce mi se părea că am trecut...

Și, poate această întâmplare ar fi rămas bine pitită pe undeva în imensitatea cosmică a creierului dacă, nu aș fi primit trei volume de poezie, cu tematică asemănătoare împărțite în trei părți, ale poetului, colaboratorului și prietenului Ioan Gligor Stopița. El însuși la fel de paradoxal precum cea, aproape incredibilă acum, întâmplare cu firoșii de lut. Solilocviile eului, Ed. Cenaclul de la Păltiniș, 2013 și Puii veșniciei au mustăți, Ed. Eikon, 2014 au apărut în volume, al treilea volum Îngerul Ionduh, încă în manuscris aflat în curs de apariție. Autorul este un om cultivat, cu un fel de a te privi unic și de a te cântări, cu un umor ardelenesc de cea mai bună factură, poet cu o sensibilitate, cumva neașteptată, inimos și având mereu o vorbă de duh, foarte potrivită situației, pentru toți cei din jur, dar cu o poezie tulburătoare, de un dramatism pe care ai putea să-l consideri livresc, dacă nu ar fi atât de bine și evident ancorat în realitatea zilnică și, mai mereu, născătoare de stranii și dureroase interogații interioare, prin urmare, un poet autentic, deși îndrăznesc să spun, de o construcție interioară mult diferită de cea exterioară, senzorial perceptibilă.

Ultimul volum, ce va apărea în acest an, e și mai zguduitor, prin coborârea poetului în subteranele sale unde îl are călăuză pe îngerul Ionduh, ceea ce mi-a adus în memorie teribila (pentru mine!) întâmplare din necropolă. Am citit destule poezii publicate în revista Rapsodia, unde poetul e redactor-șef și unde eu sunt colaborator, redactor-șef adjunct de peste zece ani. Poeziile au parcă greutatea plumbului. Nu te lasă nici să abuzezi de lectura lor, nici să le reciți la vreo petrecere, nici să le abandonezi, dar nici să dormi după! Are el un talent aparte de a construi din diafanul cuvântului un vers încărcat de un soi de durere, de o apăsare pe care nu o poți mărturisi nimănui, fiindu-ți dată numai ție și, culmea, înnobilându-te parcă. Mesajul poeziei sale poate fi, într-un anume mod, asemănat cu acela al vestigiilor edecari ai lui Repin, cei care, într-o lumină dumnezeiască, par striviți de un efort continuu, dar colectiv, prin care își duc la capăt o misiune irevocabilă, în mod cert neaducătoare de cine știe ce foloase materiale, un alt fel de cruce pe care ei

o poartă fără să se plângă, poate cu un ușor fatalism, dar și cu o nedisimulată mândrie, privind-o cumva ca pe o datorie care, odată împlinită, îți va oferi, probabil, un fel de senină libertate.

Universul poeziei lui Ioan Gligor Stopița este, normal, satul, locul nașterii și al copilăriei. Spun normal, nu numai pentru că acesta este obârșia asumată de autor, ci și datorită faptului că satul și lumea sa, ancorată ferm construcției cosmice, poate fi considerat univers, orașului lipsindu-i, din cauza superfi-cialității viețuitorilor săi, acest nobil atribut. Găsim, firesc, amintirea unui tată, robind pentru pâinea cea de toate zilele, deloc vesel sau chiuind fericit pe la nunți și botezuri, o mamă neasemănată cu frumusețea și detașarea unei icoane, copleșită și ea de mulțimea grijilor și a nevoilor de tot felul, chipul unui frate, un înger osândit să trăiască doar câțiva ani (îngerul londuh) pe această planetă a durerii și care pleacă la ce-rurile din care fusese trimis, lăsând în urmă o durere adâncă, dar pe care nimeni nu este tentat să o facă publică. Oamenii au un fel al lor, aspru și reținut, indus de credința fermă că toate lucrurile în lume au logica lor, una mai presus de noi și, cu o admirabilă demnitate și tărie, își poartă și ei crucea, având cre-dința de neclintit că acesta este drumul spre mântuire. Nimeni nu se vaietă, nimeni nu înjură ridicând pumnul spre cer și, deși Dumnezeu pare a fi plecat demult din mijlocul copiilor săi, nimeni nu simte nevo-ia ca din daturile vieții, așa cum sunt ele, bune, rele, să facă spectacol. Pentru că, acești oameni cred cu toată ființa lor, iar credința le dă întreaga tărie de a suporta o viață pe care, în lipsa credinței, ar fi tentați să o abandoneze, lepădându-și astfel ultima șansă de a birui întru eternitate.

Într-un anume mod, autorul seamănă cu acei maeștrii din străvechime care au immortalizat chipurile unor anonimi soldați și i-au făcut nemuritori. „Bădița” Gligor sau Ioan, cum îi spun prietenii, cioplește în sufletele și neuitarea noastră chipurile unor martiri pe care altfel nimeni nu i-ar mai recunoaște ca atare, durerea lui, zbaterile lui terifiante uneori, pentru ca inevitabilul colb al vremurilor să nu acopere definitiv cu veșnicia lipsei de aducere aminte, atât de caracteristică nouă, oamenilor. Aceste volume de poezie adevărată au parcă un fel aparte de a te ține încordat, de a te face să vrei a fi mai bun, mai îngăduitor cu cei din jur, deoarece, mai fericit este greu să te gândești că ai mai putea fi, iar asta îți se pare, acum, chiar inutil, împotriva sfaturilor pe care le primești, cu o dubioasă dărniciie, seară de seară pe

micile ecrane. Citind, de mai multe ori cu lacrimi, poeziile cuprinse în această trilogie poetică, ai, la un anumit moment al lecturii, senzația că în spatele decorului poetic se furișează o umbră, un personaj, un înger, mereu același, fantomatic și trist. Trăiești cu impresia, un timp, că este, firesc, proiecția emoțională a autorului, dar vei avea, curând, o mare surpriză. Ești chiar tu, cititorul, cu amintirile tale, cu durerile și neîmplinirile vieții tale, ești chiar tu și nu poți să nu te miri că, poetul, pe care de altfel nici nu-l cunoști, te-a descoperit, știe că și tu ai trecut prin experiențe traumatizante, că și tu ești vinovat, alături de el, pentru tot ce se întâmplă și te provoacă la o analiză profundă, sau poate îți propune chiar exercițiul pocăinței, în sensul cel mai bun al conceptului, adică, cel inițial de: „pocca intens”, transformarea interioară, înălțarea în spirit, asumarea faptelor și, prin aceasta, dobândirea unei alte trepte de înțelegere.

Știu, se obișnuiește ca prin prezentarea unui volum sau mai multe, mai ales poezie, să se recurgă la citate, cu cât mai multe, aparent, cu atât mai edificatoare. Mă voi feri, voi evita această cutumă, deoarece consider că poezia lui Ioan Gligor Stopița trebuie citită, aș spune chiar asimilată, fiindcă numai astfel își va face înțeles mesajul. Există o nevoie de personalizare a ei, așa cum un parfum de calitate devine unic numai în contact cu o epidermă, unică în felul ei, deși, superficial privind, foarte asemănătoare celorlalte. Este posibil ca, după ce citim toate poeziile din cele trei volume, legate între ele cu fire nevăzute, să înțe-lem acest gest al dăruirii de sine prin cuvânt, propriu poetului în general, iar lui Ioan Gligor Stopița în special, și poate, vom vedea și noi că trebuie să fim iubitori față de străinul care este aproapele nostru, să fim mai buni, sau poate chiar să facem ceva pentru a ieși din mocirla unei existențe de cea mai vulgară extracție, în care singura icoană a devenit, semn al prostiei și răutății, imaginea unei bancnote. Dar nici nu trebuie să ne mire această dorință a noastră și nici să ne sperie. Este, în fond, doar esența unei vieți smeri-te.

Mișu

Marinela BELU-CAPȘA

Nea Gheorghe iubea tare mult caii. Avea în curte un armăsar, o iapă și un mânz, de care era foarte mândru. Pe Mișu îl cumpărase de la o crescătorie de cai, când avea doar un an. Când l-a apucat de dârlogi, murgul s-a înălțat agitat în două picioare, nechezând și lovind aerul cu copitele, dar bărbatul nu

s-a speriat, l-a ținut puternic de ham:

„Ho, Mișule, stai cu tata că nu-ți fac nici un rău!” și cu vorba blândă l-a liniștit. Și Mișu i-a rămas numele. Era un armăsar puternic, de care nu se putea apropia nimeni, altfel sărea cu copitele pe orice necunoscut. Noul lui stăpân avea grijă să nu lovească pe cineva, ferească Sfântul! Văzându-l trist prin curte, bărbatul s-a gândit să mai cumpere și o iapă, așa că, după câteva săptămâni, a venit acasă cu o frumusețe de mână, spre încântarea calului și supărarea nevestei, care știa că tot ea va duce greul cu îngrijirea lor, când bărbatul era plecat de acasă. „Hai, nu mai fi supărată! Uite, o s-o cheme Flori, ca pe tine, să-i fii nașă de botez.” și, râzând, a dus iapa în șopron, unde o aștepta puțin agitat Mișu. Nea Gheorghe nu se mai sătura privindu-i, avea o pereche de cai cum nu mai era prin împrejurimi. După un an, au avut și un mânz frumos, cu o pată albă în frunte, pe care l-a numit Steluțu. Acum prietenii curții erau Mișu, Flori și Steluțu.

Îi țesăla și-i mângâia zilnic, vorbea cu ei, le pieptăna coama stufoasă, le puneă fân în iesle, dar cel mai încântat era când îi înhăma la șaretă și pleca prin sat, cu biciul în mână și cu pălăria dată pe ceafă, să simtă bătaia vântului și să-i salute din galopul cailor pe vecini sau pe cunoscuții întâlneți în cale.

„Frumoși cai mai are nea Gheorghe!” îl invidiau bărbații, că nimeni nu mai avea așa mândrețe de animale în ogradă. „Cu cât vinzi armăsarul?”, l-a întrebat odată un țăran mai îndrăzneț, știind că-l va supăra. „Băiete, ăsta-i cal pur-sânge, nu se vinde așa ceva”, i-a răspuns cu glas tăios, privindu-l fix. „El este prietenul meu și averea mea. Nu înțelegi tu ce-i asta!”, apoi a dat din mână a lehamite și a plecat furios. „Auzi, tâmpitul, cu cât îl vând!? Ăștia sunt în stare s-o vândă și pe mă-sa! Numai la bani și la băutura le stă capul!” și a mângâiat, cu căldură, crupa calului, care-l privea cu ochii mari, recunoscători.

Corpul zvelt, gâtul puternic, pieptul lat, membrele lungi și musculoase, puternice, copitele potcovite cu grijă, ca o manichiură bine făcută, așa arătau bidivii crescuți de mici în curtea largă, în șopron și-n grajdul cu fânar deasupra. Toată

familia trebuia să aibă grijă de ei: să le pună ovăz în sacii special pregătiți, pe care-i agăța cu o curelușă de după urechi, să rânească în grajd, unde le așeza câte un strat gros de paie, sau să-i ducă la păscut, când bărbatul era plecat de acasă. Când se întorceau transpirați de la drum, cu grijă erau înveliți cu pături și duși în șopron, să nu răcească. De multe ori, bărbatul și nevasta se așezau pe scările cele înalte ale bucătăriei de vară și priveau fericiți la caii lor, care mâncau liniștiți în iesle sau se întindeau pe paie și dormeau în tihnă, știind cât erau de iubiți.

Între cai și nea Gheorghe era o prietenie aproape nefirească. Se înțelegeau din priviri. Fiecare știa ce vrea celălalt: dacă un cal necheza, însemna că un pericol e prin apropiere sau este chemat stăpânul, dacă fornăia agitând capul, era bine să nu te apropii, pentru că era tare neliniștit, iar un fornăit ușor al nărilor era semn de prietenie, de apropiere față de stăpân sau față de cine îl mângâia. Ochii lor blânzi te încălzeau cu privirea, te fixau și uneori „cereau” să fie mângâiați, deoarece caii cunosc suferința fizică și mentală, sunt capabili de emoții puternice. Cel mai mult le plăcea să se joace, să alerge prin curte sau pe pășune, mai ales mânzului. Lacrimi mari curgeau, lăsând urme pe fața lor, dacă erau loviți cu biciul, și atunci deveneau agitați, săreau în două picioare, nechezau, încercau să se apere lovind cu copitele. Atunci erau foarte periculoși. Rareori se întâmpla așa ceva, căci om și animal se înțelegeau prin cuvinte: „Dii! Ho-o-o! Hai! Hopa! Brrrr! Ușoor!” și caii răspundeau la îndemnul bărbatului. Habar n-avea nea Gheorghe de arta dresajului. El îi iubea atât de mult, încât comunicarea om-cal era perfectă și superbe animale pur-sânge erau prietenii și ajutorul cel mai de preț al familiei.

Vara îi înhăma la căruță pentru a aduce de la câmp snopii de grâu sau fânul proaspăt cosit, toamna tot cu ei căra legăturile de coceni și știuleții de porumb.

Dar cea mai mare plăcere a lor era iarna, când puneau șiragurile de clopoței la gâtul cailor, aranjau sania cu blănuri de oaie și cu cărămizi calde, „să nu înghețe picioarele celei mici”, și plecau în vizită la rude. Porneau de acasă cu caii la pas, apoi la trap și, ca niște actori, armăsarul și iapa murgă clătinau capetele și fornăiau tare, spre marea plăcere a stăpânului, care asculta încântat clinchetul zurgălăilor și simțea că toată lumea era a lui.

În zilele de sărbătoare, bărbatul mergea cu șaretă la târg, cu nevasta și cu fiica lor alături. Aveau o fetiță de vreo doi anișori, Georgeta, pe care o iubeau mult, doar o avuseseră târziu, când el avea vreo patruzeci de ani și femeia cu zece ani mai puțin.

O întâmplare l-a apropiat pe nea Gheorghe și mai tare de caii săi.

Era o zi călduroasă de primăvară, când zăpada se topise, pomii dădeau în mugur, ciripitul păsărelor înveselea natura, iar zburătoarele din ogradă se vânzoleau de colo până colo.

Georgeta, fetița lor, se juca prin curte ca o mână năzdrăvană. Alerga după puii pufoși de găină, care fugeau prin curte, speriați, dar cloșca sărea în ajutorul lor, înfoidu-se și sărind cu ciocul spre copilă. Arunca o minge din cărpe, apoi o apuca cu mânuțele-i subțiri, chicotind, până când jucăria se umplea de praf și nu mai prezenta vreun interes.

Alteori, se învârtea amuzată de fustița ei ușoară din stambă, cu floricele, care se înfoia ca o umbrelă, fata părând un titirez vioi. Uneori cădea, împiedicându-se de pietricelele din curte, dar nu plângea. Se ridica repede, își scutura rochița și continua liniștită jocul.

Pe scările de ciment ale bucătăriei de vară – pe lângă casa cea mare, cu hol, odăi și bucătărie de iarnă, nea Gheorghe mai ridicase o cameră peste pivniță și acolo gătea femeia lui vara – bărbatul și nevasta făceau planuri cum să se pregătească pentru a doua zi, când trebuia să înceapă aratul, și o urmăreau pe copilă, să nu se lovească de ceva, să nu se rănească.

Tatăl era tare mândru de fata lui. Se juca adesea cu ea și o pune pe spatele calului celui puternic și o plimba prin curte, spre încântarea copilei, care țipa încântată foc. „Când va fi mare, am s-o învăț să călărească mai bine decât mine!”, îi spunea el Floricăi, dar aceasta se temea rău și nici nu se gândea să-l lase. Când îl vedea că o suie pe roib, simțea că inima i se oprește de frică să n-o scape cumva de acolo, de sus și s-o schilodească, Doamne ferește! Georgeta era atât de firavă și de slăbuță! Cu piciorușele ei subțiri și mânuțele-i gingașe, părea o floare în bătaia vântului. Părul blond, împletit în codițe, ochii ageri și zâmbetul drăgălaș, gropițele din obraji, atrăgeau admirația tuturor vecinilor și prietenilor, care o adorau.

În ziua aceea, în curte era o liniște odihnitoare. În aer plutea un parfum de iarbă verde și de flori de salcâm. Preocupați cu problemele casei, cufundați în discuția lor, cei doi soți au uitat, pentru un moment, de fetiță. Aceasta, tot învârtindu-se, s-a îndepărtat de casă și a ajuns la șopronul unde se găseau caii, care mestecau liniștiți ovăzul din iesle. Din când în când, coada cea stufoasă a armăsarului se mișca într-o parte și-n alta, apărându-se de muște. Iapa și mânzul mâncau liniștit, scuturând pielea și mișcând din urechi.

În picioare, Georgeta își păstra cu greu echilibrul și, cu ochii mari, urmărea curioasă agitația firelor de păr din coada calului și nu știa cum să le prindă, să se joace cu ele. Întindea mânuța, mișca degetele a neputință, dar coada se mișca prea repede. A mai făcut un pas, să se apropie mai mult, dar ciudățenia nu se lăsa prinsă. Chicotea ușor și flutura degetele, cerând calului să nu mai miște coada cea năzdrăvană. Simțind prezența copilei, Mișu a început să se agite, să fornăie neliniștit, să-și scuture pielea și, cu capul întors, privea uimit de îndrăzneala necunoscutei. Cu urechile ciulite, cu capul tremurând ușor, a început să bată cu picioarele din față, gata s-o ia la fugă.

Deodată, fără să se sperie, ridicându-se pe vârful picioarelor, fetița a reușit să prindă mătura aia mișcătoare și a scos un strigăt de bucurie. Încântată, a strâns, cu pumnul ei mic, firele de păr ale armăsarului, sprijinindu-se de ele, să nu cadă. Atunci calul a nechezat nervos, speriat că un străin îl deranja și-l trăgea de coadă, și a început să bată mai tare din picioare, să scape din strânsura fetei. Iapa și mânzul s-au oprit din mâncat, și-au întors capetele și priveau la cei doi. În aer plutea un pericol de moarte.

O liniște grea s-a lăsat peste casă și ogradă. Apoi, ca la un semn, găinile au început să cotcodăcească, curcanii să se umfle în pene, cloncănind, rândunelele să roiască în cerc, cu

larmă mare, vestind nenorocirea. Abia atunci stăpânii casei și-au îndreptat ochii spre cer și spre șopron și au văzut grozăvia. Florica și-a reprimat un țipăt, bărbatul a rămas împietrit și a așteptat lovitura de copită a calului. Nu știau ce să facă, cum s-o scape pe micuța din capcana în care căzuse. Dacă s-ar mișca și ar alerga spre cal, acesta s-ar speria și mai rău și ar sări în două picioare, cum făcea de obicei. Inima bărbatului bătea cu putere, mâinile îi paralizaseră, gândul se zbuciuma a neputință. „Doamne, ce să fac?”, își zicea, ochii ieșindu-i din orbite, de teamă.

Și atunci s-a întâmplat minunea: murgul s-a liniștit, a scos un sunet ciudat, tremurând buzele, a ridicat ușor piciorul drept, l-a trecut peste fetiță și s-a dat deoparte, fără să o lovească. Apoi a fornăit a furie și a muștrare, privind-o curios, zicându-și: „Ce caută ființa asta mică la picioarele mele?” și a fornăit iar.

Georgeta, scăpând coada calului din mână, a căzut în genunchi lângă el și a început să plângă, supărată că a pierdut jucăria, că s-a lovit la mânuțe și că s-a speriat de nechezatul lui Mișu cel mare și furios. Abia atunci Gheorghe a alergat disperat spre fată, a luat-o în brațe și a pipăit-o peste tot, să vadă dacă n-a pățit ceva rău, nevenindu-i să creadă că murgul lui cel sălbatic, uneori, a ocrotit-o cu atâta blândețe. Strângând-o puternic la pieptul lui, a sărutat-o cu patimă, cum nu mai făcuse vreodată. Florica a început să plângă cu sughițuri, tremurând ca de friguri, când și-a văzut fetița vie și nevătămată, în brațele bărbatului, și când a înțeles prin ce pericol au trecut. Lacrimi mari, de fericire, îi spălau fața, mulțumindu-i Celui de sus că odorul ei n-a pățit nimic rău. I-a smuls fata din brațe și a fugit cu ea în casă, ca și cum un alt pericol ar mai fi bântuit prin jur, muștrându-se că nu fusese îndeajuns de atentă și o pierduse pe copilă din ochi, când aceasta se jucase prin curte.

Cu dragoste nemărginită în glas, nea Gheorghe s-a întors spre armăsar, spunându-i, ca între prieteni: „Mulțumesc, Mișule!” și i-a îmbrățișat grumazul cel puternic, ascunzând o lacrimă în coama-i frumos țesălată, apoi l-a mângâiat ușor pe spate și pe coada cea buclucașă. Mișu a nechezat a mulțumire și a continuat să mănânce în liniște, ca și cum nimic nu s-a întâmplat. Și-a făcut doar datoria.

Nu degeaba se spune că un cal este prietenul de nădejde al omului, dacă știi cum să te porți cu el.

Peste câțiva ani, Georgeta l-a călărit mândră, și fără teamă, știind că nu-i va face niciun rău, doar acest cal o ocrotise cândva, cu uimire și tandrețe, când aripile Destinului o trimiseseră la picioarele lui. Iar murgul a știut cum să facă, să n-o rănească. De atunci, armăsarul Mișu a devenit, cu adevărat, un membru al familiei. A fost îngrijit cu și mai multă dragoste și nimeni n-a mai avut puterea să-l lovească, să-i vorbească urât, sau să-l vândă... Până a murit de bătrânețe...

Din volumul de povestiri „Pe aripile vieții”, 2014

GEORGE GOLDHAMMER ȘI ARTA DE A IMORTALIZA TIMPUL...

Magdalena ALBU

În arta lui George Goldhammer (Gyuri, cum îi spun prietenii), timpul nu vorbește, ci tace sau, mai bine zis,

Magdalena ALBU

este prins într-o irepetabilă ecuație a estetismului interior, acolo unde linia rațiunii se întretaie atât de armonios cu aceea a sufletului. Presupunând că, într-o oarecare zi nefastă din istoria omenirii, destinul acesteia din urmă și-ar îngheța brusc trecerea sa telurică, creațiile visătorului de altădată din vatra părintească a Beiușului românesc, iar acum din cea a

Holonului israelit, vor putea cu certitudine recompune, la o simplă lectură a privirii, o mică parte din trecutul ei organic și anorganic, deopotrivă. Am menționat aici în mod volițional termenul matematic "ecuație". Doresc să mă aflu cu bună știință în interacție directă cu acest substantiv comun numai în aparență rece, tocmai fiindcă el întruchipează, în accepție personală, conexiunea valorică fundamentală dintre inginerie și artă. Iar la creatorul - unic prin originalitatea construcției subiectului abordat - George Goldhammer, ambele sălășluiesc dimpreună, extrem de echilibrat, în perfecțiunea dovedită a capodoperei, alcătuiind din multiple detalii semnificative morfosintaxa sui-generis a sufletului său luminos.

Fiecare trece prin culoarul strâmt al destinului său căutând cu totul și cu totul altceva. Unii - rostul teluric, alții - divinitatea, arta, frumosul, urâtul sau, pur și simplu, nimic. Nici măcar pe ei înșiși. George Goldhammer a găsit de foarte multă vreme sensul propriei sale existențe: zborul, desprinderea de pământul finitudinii. Când își alcătuieste cu migală confesiunile, nu poți să nu arzi dimpreună cu spiritul acestui "altfel" de slujitor al Creației, pentru că la el totul se prezintă articulat într-o vibrație particulară a trăirilor, o vibrație neobișnuită, nu a contrastelor izbitoare, ci una cuminte, melancolică, încărcată până la esență de o sensibilitate lucidă, capabilă de continuă reînțoarcere în miezul unei temporalități deja apuse și, deopotrivă, purtătoare de o memorie incandescentă a punctelor fixe, tainice, din propriul său parcurs ontologic: „Trec pragul de lemn al casei părintești și devin din nou tânăr ca în basme. Văd abecedarul și resimt fericiții ani ai copilăriei. (...) Intru în dormitorul cu mobilă din lemn de brad, unde atârnă

oglindea, busuiocul. Lingura de lemn reușește să-mi redea și gustul bunătăților gătite de mama. Bucățița de pământ, locul de veci a celor dragi, care continuă să trăiască în inima mea.”

Poeticitatea creațiilor lui George Goldhammer prezintă o singularitate, care se confundă, practic, cu sfera intimă a planetei Pământ. Trăindu-i sensurile și pătrunzând în mecanismul lor decodificat de către autor prin explicații voite la subsolul fiecărei lucrări în parte, ai șansa de a privi, pur și simplu, în ochi... timpul. Fără nicio urmă de tăgadă, se poate constata, încă de la primul impact vizual, faptul că primești invitația de a intra într-un binecuvântat univers natural vindecător, care-ți închide, una câte una, toate rănile sufletului căpătate de-a lungul întregii tale vieți. În acest spațiu armonios al neiluziilor, te intersectezi pretutindeni cu o veritabilă înlănțuire melodioasă a cuvintelor ivite în timp de Dumnezeu, Hemingway, La Fontaine, dar și o chemare către lumea reală, cea de lângă tine, pe care ai uitat, din diverse motive neîntemeiate, să o mai vezi... Și nu numai atât. În miezul stilisticii personale a formelor goldhammeriene, palpită, deloc timid, frumusețea aceea pură a Firii din momentul inițial al Genezei, frumusețe scoborâtă cu putere din semantica plină a Verbului divin. Aici descoperi, deopotrivă, atât perfecțiunea formelor redade, cât și sălașul propriu al îndelung discutatei noțiuni de "idee" în sine, desprinsă parcă din cercul platonician al gândirii și așezată cu bună intenție în ochiul blând al rășinii incolore.

Ca și Brâncuși, Goldhammer se naște din trunchiul puternic al filozofiei aceluiași loc fascinant al Pământului numit România, cadorsit de divinitate cu o doză infinită de suflet, dar și cu nenumărate dureri lăuntrice. Doctorul Dorel Schor descria, nu de mult, cu umor și încântare, „frumusețile neobservate” ale lui George Goldhammer, care aveau să capete, în anul 1976, cea de a doua lor viață în cartea-album cu același titlu, fiind prezentate, de asemeni, și în cadrul unor expoziții de

→ Continuare în pag. 18

VINE, VINE PRIMĂVARA (POEME)

HAI, VINO, PRIMĂVARĂ !

Cristian Petru BĂLAN

*Hai, vino, Primăvară, pe aripi largi de înger,
Căci ești împărăteasă de-a lungul unui an,
Și urcă-n Carul Mare, celestul tău rădvan,
Ca să cobori în Țara de Doine și de Plângeri.
Acolo tu condu-ne s-ajungem la liman,
Să guști cu noi din lacrimi, prin trandafiri să
sângeri,
Să guști durerea noastră, să simți dureri de-
nfrângeri,
Să plângi cu ploi de doruri și să ne dai elan...
Acolo două inimi aprinse de iubire
Se înfrățesc cu tine oriunde tu plutești
Și te urmează-n drumul de foc și dăruire
Precum lumina lunii pe apele cerești,
Cu lacrimi mari de aur, prin norii-n prelungire.
Hai, vino, Primăvară, pe toți să ne unești!*

→ Continuare din pag. 17

real succes în țară, la momentul respectiv: „Domnul Goldhamer povesteste în ...rășină sintetică. El reușește să încorporeze flori, insecte, obiecte diverse, în masa transparentă - într-o manieră care sugerează autenticitate și acțiune. Lucrările sale presupun talent artistic și rabdare de miniaturist, îndemânare de bijutier și imaginație de poet. Uneori preia o temă clasică, precum celebra fabulă cu greierele și furnica, sau nu mai puțin cunoscuta poveste din "Bătrânul și marea". Și aici intervine povestea adevărată: având nevoie de un pește descârnat, a atârnat în pădure câțiva crapi grași, pe ideea că păsările vor ciuguli totul, exceptând scheletul. Numai că revenind după o vreme în pădure, a întâlnit un silvicultor speriat, convins că pădurea e blestemată, din moment ce cresc pești în copaci.”

Natură, poveste, suflet, polimeri... Artistul din Beiușul Bihorului și Holonul Țării Sfinte a immortalizat vreme de 22 de ani în arta sa nu numai timpul, ci și mișcarea corpurilor solide. Iar pentru asta chiar și Isaac Newton i-ar fi devenit constant admirator, fizica mecanică transformându-se dintr-o dată în poemul nemișcat al palpitanței și greu descifrabilei în integralitate vieți telurice. Fiecare creație în sine te poartă într-o lume, pe care ai libertatea să ți-o

IUBIRE, LABIRINT DE FRUMUSEȚI...

*Iubire, labirint de frumuseți
Prin care mulți ne pierdem rătăciți
Zbătându-ne-ntre asprimi și-ntre blândeți
Până scăpăm, când suntem toți sfârșiți...
Flămânzi de chipuri dulci și cărnuri moi,
Robiți de patimi mari cu echivoc,
Iubirea cea curată doarme-n noi
Până ce-un înger ne-o preface-n foc.
Și-atunci în inimi ghimpiei înfloresc,
Cu unde de-aurore ne-nfășor
Ca s-auzim cum stelele șoptesc,
Cum razele de lună cântă-n cor...
Pe loc, în simț, miracole se-aprind:
Splendori adânci devin orice pustiu;
Din cer vin calzi fiori ce ne cuprind -
Și-n simfonii se schimbă tot ce scriu...*

autodefinești, tocmai fiindcă ține închisă în inima ei o poveste concretă. Căderea gravitațională a petalelor unui trandafir tomonic, traiectoria curbilinie a semnițelor de păpădie suflate de vânt, dansul fluturilor negri pe corola margaretelor albe - reflecție a unei părți din marea "bucurie a vieții", așa cum ne spune însuși George Goldhammer... Și exemplele pot curge aici fără oprire, tot la fel precum țâșnește râul din izvor, iar "dreapta judecată a florilor" dovedește întotdeauna strâmbătatea legilor omenești (ca să citez doar câteva cuvinte din precizările realizate de către autor asupra lucrării "Nu numai ghimpi").

Cum să încerci să descrii frumusețea reală în epoca relativizării sale evidente și, pe deasupra, să mai și convingi o umanitate de importanța receptării ei necesare, cu rol, în genere, taumaturgic?!... Este o întrebare care lasă loc de variate răspunsuri și nenumărate interpretări. Există, însă, în lumea postmodernă a momentului (cea care fuge inexplicabil de mult de sine însăși, afundându-se, practic, în nimic), un artist singular, cu identitate ușor recognoscibilă, care a oferit constant nu unul, ci mai multe asemenea mărturii precise de-a lungul vremii cu întreg harul și puterile lui la un loc - George Goldhammer.

PAULA, ÎMPLINIRE TÂRZIE (CVVÂNTUL EDITORULUI)

Johnny CIATLOS-DEAK

„Paula, împlinire târzie” este cel de-al treilea volum din colecția „Dragostea, arză-o-ar focul!” ediția a 2-a corectată și adăugită, Editura Globart Universum 2022, Montreal, Canada.

Pornind de la titlul romanului ne întrebăm care o fi semnificația acestuia și ce înseamnă în viziunea autoarei Mara Popescu-Vasilca? Trecând pe drumul întortocheat al vieții de la momentul nașterii și până la moarte, omul își caută fericirea și împlinirea. Nevoia absolută de a fi fericit și a se simți împlinit se manifestă în mai multe feluri și pe mai multe planuri în funcție de perioada în care se află. Dacă la o vârstă foarte fragedă un copil este fericit doar auzind glasul mamei, apoi prezența prietenilor de joacă, cu cât avansează în vârstă fericirea primește noi valențe, nevoile sale cresc și standardele cresc iar fericirea și împlinirea par tot mai greu de atins. Acestea cresc direct proporțional cu dezvoltarea personală iar împlinirea fiecărei persoane depinde de o multitudine de factori, așteptări, vise, standarde, speranțe, modele, dar și de educație, mediul, caracter și mod de viață.

Ațiunea romanului „Paula, împlinire târzie” începe în România și ne plimbă într-un survol prin viețile personajelor care o însoțesc pe Paula, personajul principal, aterizând în final pe continentul american după o escală de câțiva ani în Italia. Viața Paulei cu dorințe și speranțe, cu reușite și nereușite este parte din viața fiecăruia presărată cu evenimente, trăiri și emoții în care se vor regăsi mulți dintre cititori. O lectură ușoară și interesantă care te ține ancorat în firul poveștii scrise cu profesionalism și talent narativ ce posedă o capacitate extraordinară de captare a interesului cititorului.

Pe parcursul lecturii suntem însoțiți de o bucurie intrinsecă, o fericire de a trăi imprimată în filele romanului care printr-un miraj chiar și în cele mai triste pasaje vede luminița de la capătul tunelului,

și renaște prin iubirea de viață, autosugestie și prin puterea credinței. Viața și povestea Paulei sunt atât de reale încât eșecurile, supărările și gustul lacrimilor va fi gustat și de cititori. Scriitoarea însă îi răsplătește prin plimbări în locuri minunate, vizitând Italia cu bucuria unui turist

Omul este creat din sentimente și emoții iar uneori ea, dragostea, apare când ne așteptăm mai puțin, fără să o cerem, chiar la momentul nepotrivit. Atunci suntem puși în fața alegerii de a ne înfrânge ori inima, ori conștiința. Iată că am dezlegat și înțelesul titlului colecției „Dragostea arză-o-ar focul” care se explică, căci în contextul prezentat mai sus orice ai alege tot nefericit ești în final. Pasajele de dragoste și scenele de amor sunt însoțite de gust, miros culoare și romantism, asortat cu versuri, care te fac să participi cu pasiune și să îți dorești o poveste cu happy end.

Dar nu toate poveștile de iubire intensă și pasională se termină cu happy end. Uneori omul își caută menirea, fericirea, rolul și sensul vieții sale întreaga viață fără a fi pe deplin mulțumit dar trăiește bucurându-se căutând prin tolba cu amintirile pe care le derulează în memorie și dacă stă să analizeze, învață din lecțiile primite pe parcursul vieții căci fiecare experiență trăită aduce cu ea și o lecție de viață.

Fiecare nouă zi este dreptul nostru la fericire! Viața ne oferă daruri neașteptate și uneori primim de la soartă prin puterea divinității ceea ce am cerut, chiar atunci când nici nu mai așteptăm și când considerăm că este prea târziu ca să mai fim fericiți căci nu mai credeam că o să se întâmple.

În calendarul vieții noastre avem o singură dată, când venim pe lume, nu există o dată a fericirii și nu știm dacă fericirea noastră este la început sau la sfârșit. Titlul însă ne spune că în cazul Paulei este o „împlinire târzie” Vă invit așadar dragi cititori să pășiți în universul seducător al scrierilor Mariei Popescu-Vasilca și să descoperiți misterul romanului „Paula, împlinire târzie”.

COLAJ LIRIC

GABRIELA CĂLUȚIU SONNENBERG

Poezia Săptămânii ITHACA

Germain Droogenbroodt

ÎNSINGURARE

Însingurarea mi-a bătut la ușă
- aveam camera numărul treizeci și trei.
În pat s-a așezat plictisul lângă mine
un nor apăsător și mare – și mut.

Așternutul era alb ca foaia de hârtie.
Nu avea cine să mă îngrijească.
N-aveam un om pe care să îl sun.
Eram doar o străină în țara aceasta.

Mi-am întrebat imaginea în oglindă:
„Ce folos am de buze și de ochi,
de părul meu bogat și mătăsos
când stau neatinsă și nemângâiate?”

IRMA KURTI, Albania-Italia

Traducere: Germain Droogenbroodt și
Gabriela Căluțiu Sonnenberg

PARADISUL TERESTRU

Paradisul
n-a pierit,
secolele toate
l-au purtat în ele,
dar nu pentru toți.

GERMAIN DROOGENBROODT

Traducere: Germain Droogenbroodt și
Gabriela Căluțiu Sonnenberg

RUGĂMINȚI NEASCULTATE

Cu brațele deschise
dând să cuprindă cerul
femeia afgană înalță rugă
pentru hrana pruncului ei flămând.

Dar implorarea nu atinge
duhul niciunui om
netulburat rămâne și văzduhul.

GERMAIN DROOGENBROODT

Traducere: Germain Droogenbroodt și
Gabriela Căluțiu Sonnenberg

TESTAMENT

Când voi muri,
să mă îngropați
la mijloc de întinsă stepă
în Ucraina cea frumoasă

să pot vedea câmpia necuprinsă
Niprul și stâncile pe mal
— și să-i ascult
învolverarea!

Când râul va vărsa sângele inamic
din Ucraina în marea cea albastră
atunci am să mă înalț din brazdă
lăsând în urmă totul și ajungând

la Domnul, să mă rog...
dar până atunci refuz să mă închin
cruzimii Dumnezeilor năprasnici.
Să mă îngropați și să vă răsculați.

Scăpați de aceste lanțuri,
muați a voastră libertate
în sângele dușmanilor turbați!

Și nu uitați să beți în cinstea biet
sufletului meu,

gândind la caldele cuvinte pe care le-
am rostit
în fața stirpei noastre adunate,
la sânul neamului, reînviat și
dezrobit.

TARAS SHEVCHENKO, Ucraina (1814-
1861)

Traducere: Germain Droogenbroodt și
Gabriela Căluțiu Sonnenberg

SUNTEM NOI LIBERI PRECUM FLUTURII?

Să fim noi liberi? Fluturii sunt.
Liberi să zboare peste țarini
și să privească vitele de sus.
Pot să adaste în flori
gustându-le nectarul
și adulmecându-le parfumul.
Sunt liberi să se înalțe în copacii în
care păsări poposesc,
unde, noaptea, bufnița în ascunziș,
pândește prada.

Fluturii pot să vadă cum se strecoară
un șarpe pe pământ.

Fluturii au deplină libertate,
pot hoinări după bunul lor plac —
prin frunziș, cimitire și șosele,
purtați de propriul dor.
Nestăviliți, clipeșc de prin înalțuri
și ne ating ușor, în treacăt, izbăvind.
Suntem noi liberi?

Sufletul măcar de-ar fi la fel de liber
ca ei.

Tabassum Tahmina Shagufta Hussein,
Bangladesh

Traducere: Germain Droogenbroodt și
Gabriela Căluțiu Sonnenberg

POEME

Ion Iancu VALE

Patologie de primăvară

în fiecare primăvară
îl bântuie o boală ciudată și rară
nu poate deloc să doarmă
și umblă cu mâinile făcute paravan
ca într-un gest de apărare
asta din cauză că feluriți fluturi
își depun ouăle sub pleoapele lui
el nemaiputând de acum
să închidă ochii
de teamă să nu strivească
fragilele crisalide
în care se coace zborul

Ca un strigăt tăcerea

taci, numai așa
ne vom auzi cu adevărat
și numai așa vom rosti
credibile jurăminte
lasă ușa și geamurile deschise
închide aparatul de radio
și roagă-te să nu tune
roagă-te să nu spargă
vreun avion
zidul sonic
să nu tragă cineva cu pușca
să nu bată vântul
să nu treacă pe stradă
vreun vânzător ambulat
sau vreun cortegiu funerar
și mai ales taci
să știe toți că aici se iubește
ca în nici o altă parte

Nostalgie

când steaua nordului
îți apare noaptea de noapte
în vis
și îți auzi călcâiul
tot mai prelung scâncind
când piramidele rezeamă
mai departe timpul
când pomi cu fructe mango
înfloresc ca întotdeauna
și când în toate diminețile
soarele răsare din aceeași parte
ce greu e să știi
că atâtea vapoare
ridică ancora în fiecare zi

Angoasă

de o bucată de timp
nu mai are loc în propria-i casă
îl sufocă senzația lipsei de spațiu
simte mai întâi cum îl busculează
cuvintele
îl împing spre pereți
îl ridică spre plafon, îl lipesc pe podea
apoi îl deranjează obiectele din jur
pat, stilou, glastră, cărți
care minut de minut, ceas de ceas
uneltesc și complotază împotriva lui
uneori îl asaltează în crucea nopții
gnomi ciudați și grotești
ce sălășluiesc în niște catacombe
sub arcaua casei
de o altă bucată de timp
a început să-l obsedeze și exteriorul
iată, a dispărut nucul din curte
poteca spre poartă plutește în aer
nu mai este nici lenjeria de damă
de pe culmea de rufe
s-a solidificat fumul din horn
și a căzut fărâmiând acoperișul

Drumul bucuriei

Resemnați-vă, prieteni
sau treaba voastră, continuați,
dar aflați că drumul bucuriei,
acest atât de râvnit drum,
a fost și este foarte scurt
el nu are nici început
și nici sfârșit.
De altfel bucuria deplină
este apanajul zeilor
cu toate că aceștia
nu au avut niciodată
nevoie de ea.
Așa că încercați să deveniți zei
sau dacă nu
împăcați-vă cu ideea
că trăiți fără a ști vreodată
ce este cu adevărat fericirea,
cel puțin în această viață.

Speranță pentru viața pădurii

și totuși să sperăm
că pădurile nu vor muri
chiar dacă le mai devoră
în veri secetoase solare incendii
și smoguri de iad le seacă vigoarea
iar omul le transformă în munți de
hârtie
pentru atât de necitite
manifeste pacifiste
sau în sicrie menite celor morți
de glonț, de cancer sau de foame
și totuși să sperăm
că pădurile nu vor muri
chiar dacă se fabrică
din ce în ce mai multe topoare

Din vol. „Singur în turn”, 2014

AL. FLORIN ȚENE: FILOSOFIA - BAZĂ A DEZVOLTĂRII LITERATURII ȘI TREAPTĂ DE ÎNȚELEGERE A EXISTENȚEI SOCIALE

Voichița TULCAN MACOVEI

Domnul Al. Florin Țene este un profund cunoscător al filosofiei, nu doar antice sau renascentiste, ci și moderne, mergând până în sec. XX. Multe din argumentele aduse spre susținerea ideilor proprii sunt luate din gândirea filosofică. Prezentăm câteva articole cu preponderent caracter filosofic, în care este vizată atât înțelegerea literaturii, cât și existența noastră socială. Analizând lucrarea „Republica” a lui Platon, autorul urmărește să demonstreze posibile similitudini între „cetatea dreaptă (ideală)” și sufletul unui om drept, „indicând virtuțile ce definesc dreptatea în ambele cazuri”. Dincolo de această similitudine, domnul Al. Florin Țene țintește mai mult: o analiză indirectă și comparativă asupra modului în care propriul stat, România, este organizat pentru o bună funcționare în folosul oamenilor. Astfel, printr-o examinare pertinentă, domnia sa descrie felul în care este organizat statul în gândirea platoniană, având ca scop de a „acorda fiecărui cetățean o viață fericită”. Din primele capitole ale Dialogului „Republica” se insistă asupra noțiunii de dreptate, pe care autorul articolului încearcă să o aplice asupra domeniilor culturii, dar și a constituirii unui stat. Care ar fi legătura ce ar exista între aceste două elemente? Sufletul omului, al celui care se implică în cercetarea științifică, în creația artistică, dar și în organizarea unui stat (a unei cetăți). „Avantajele dreptății sunt cu atât mai mult reliefate, atunci când sunt opuse celor născute din nedreptate. După ce a fost descrisă <cetatea dreaptă>, este deci necesară descrierea cetăților nedrepte și a procesului de corupere ce conduce la apariția acestora. În sufletul omenesc aceste rele au aceleași cauze și provoacă aceleași dezastre. (cărțile VIII-IX)”. (*Raționamentul platonian în folosul omului – 2011*)

Pe același raționament, Al. Florin Țene urmărește să stabilească „similitudinile dintre cetatea dreaptă și sufletul omului drept, indicând virtuțile ce definesc

dreptatea în ambele cazuri”. Este evident că, prin demersul realizat, are loc o „reevaluare” a gândirii marelui filosof din perspectiva mileniului III, dar și o reexaminare făcută de un cugetător al acestui timp, unor valori autentice, perene, care ar trebui să se regăsească și astăzi printre noi.

Este extrem de interesantă analiza comparativă între virtuțile pe care trebuie să le aibă un stat bine organizat și virtuțile sufletului omenesc. „Ceea ce a fost citit cu caractere mari în cetate trebuie să se poată citi în caractere mărunte în sufletul omului. Are loc, astfel, o proiectare a macromodelului dreptății la nivelul minții umane”. Argumentarea pe baza raționamentelor lui Platon ne îndreptățește să acceptăm o corespondență între sănătatea morală a unui stat și sufletul cetățenilor săi. Poate părea ciudată această readucere la masa discuțiilor a unui asemenea raționament. Totuși, pentru domnul Al Florin Țene pare a fi un suport de rezolvare a marilor probleme din orice societate umană, așadar, și din România: „În concluzie, Platon și-a construit întreaga demonstrație a virtuților pe principiul analogiei. Pentru el, domeniile diferite corespund și sunt constituite după un plan comun. Cetatea și sufletul, fiecare cu părțile respective și cu virtuțile asociate, sunt domenii corespondente. Ce este soarele în domeniul vizibil este Binele în domeniul inteligibil. Istoria personală și istoria colectivă au același plan”.

Din perspectiva omului modern al secolului XXI, ne întrebăm oare ce ar trebui făcut în asemenea caz? Pe aceeași temă se află și eseul „Seneca sau Homo sapiens (erectus), robul destinului”. Seneca, personalitate importantă din perioada Imperiului Roman (preceptor pe timpul împăratului Nero), a fost cunoscut în Imperiu nu doar pentru activitatea politică, ci și pentru cea din domeniul scrisului „fiind un scriitor de o fertilitate considerabilă, alcătuiind o operă deosebită și amplă în literatura latină”, în care găsim aproape toate genurile literare „de la discursuri, poeme, epistole, și dialoguri”. Al Florin Țene susține că este mai mult un „scriitor preocupat de filosofie, decât un filosof”. Dincolo de generalități asupra lucrărilor lui Lucius Annaeus Seneca (Seneca cel Tânăr sau simplu Seneca), gânditorul Al Florin Țene va clarifica apartenența acestuia la un anumit curent filosofic al vremii.

Mărturisesc faptul că mi-a făcut plăcere să mă întorc la anumite „delicatesuri” ale marilor filosofi iar, pentru un astfel de lucru, articolele domnului Al. Florin Țene sunt salutare! „Ca reprezentant al stoicismului târziu, Seneca,

potrivit eticii sale, susținea că omul trebuie să se supună destinului în viața exterioară, dar poate visa la o independență interioară, a eului, păstrând distanță spirituală față de evenimentele care-l târăsc și disprețuind bunurile materiale. Concepțiile sale etice au influențat creștinismul timpuriu. (Seneca sau Homo sapiens <erectus>, robul destinului). Deducem din citatul de mai sus că Seneca încerca să creeze o „simbioză” între rațiune și sentiment în existența umană: în viața cetății (socială) omul trebuie să fie rațional, supunându-se unui anumit destin, dar în viața interioară, el are dreptul să viseze și să aibă o viață spirituală a sa. Ca înaintemergător al lui Platon, Seneca crede într-un „dialog între corp și suflet, în care sufletul ar răspunde în fața necesităților corpului, printr-o judecată conștientă, aceasta fiind esența vieții”.

Dintre preocupările filosofice rămase peste veacuri, Al. Florin Țene consemnează „fatalismul stoic”, cel care lasă, totuși, omului libertatea de a-și putea controla pasiunile sufletești. „Seneca nu a fost un clasic, ci, mai degrabă un non-clasic, dacă nu un anticlasic, cum îl recomandă stilul prozei sale. El a fost un spirit romantic ca temperament și a aparținut curentului stilistic numit <stilul nou>. Acesta se caracteriza prin asimetrie, culoarea poetică, concizia, patetismul, prelungind vechiul asianism literar și ilustra constituirea unui neoasianism”. Eseuri asupra unor mari filosofi ai tuturor timpurilor, precum Friedrich Nietzsche sau Henri Bergson reprezintă din partea scriitorului Al. Florin Țene, o încercare de recunoaștere și reevaluare a gândirii unor mari filosofi din perspectiva clipei mileniului III. Articolul Nietzsche între răsăritul zeilor și amurgul lor (2011) analizează controversile gândirii lui Nietzsche, cu insistență asupra memorabilei opere, încă nedeslușită pe deplin „Amurgul zeilor”. (Nietzsche între răsăritul zeilor și amurgul lor – 2011) Cu deschideri spre noi înțelesuri este și viziunea asupra lui Henri Bergson, filosoful care a formulat și susținut teoria intuiției, dar și aceea a „elanului vital”. Al. Florin Țene face o interesantă comparație între acesta și poetul filosof român, Lucian Blaga. „A ne cunoaște, spunea Bergson, înseamnă a descifra în efervescența adâncurilor aritmiile și euritmiile elanului vital, a acorda puterile sufletului la tumultul răscolitor prin care viața cosmică irumpe irațional în om. El susține că elanul vital produce și indivizi de excepție - eroii, profeții, sfinții - ctitori ai unei morale deschise, care îndrumă oamenii către *societatea deschisă, prin care se înțelege umanitatea*”. Felul în care filosofia susține dezvoltarea literaturii se reflectă în multe dintre eseurile și articolele domnului Al. Florin Țene. Amintim aici doar două dintre acestea.

„*Revolta mitologiei din spațiul istoric românesc*” (2009) poate fi considerat o replică dată celor care (personalități istorice, literare, etc), după obținerea unei „false libertăți” au încercat să demoleze idei fundamentale din mitologia,

istoria și literatura română, precum: latinitatea poporului nostru, fondul autohton al limbii române, dar și rolul unor importante personalități ale românismului (Mihai Eminescu). Iată ce spune autorul articolului cu argument adus din gândirea lui Lucian Blaga: „Blaga publică în <Saeculum> un articol interesant în care se apleacă cu evlavie asupra ideii continuității multimilenare a culturii noastre folclorice și etnografice, considerând satul de tip *arhaic reprezentantul preistoriei în lumea noastră istorică*. < *Ființa istorică*, p.60>. Încă mulți ani de-acum înainte vom mai avea revolta mitologiei în spațiul istoric românesc până când o va estompa europenizarea țării”. Cu o gândire curajoasă și greu de răsturnat, domnul Țene Al. Florin analizează în articolul *Eroii noștri - criminalii lor* (2017) „cele două valențe ale eroilor”, demonstrând că aceștia pot fi în istorie, în societate, eroi – considerați genii, spirite mărețe pentru unii, dar răufăcători pentru alții. Cele mai multe argumente sunt aduse din opera „Fenomenologia spiritului” a lui Hegel. Autorul pleacă în argumentația sa de la o maximă a ducelui de Conde, contemporan al Regelui Louis XIV: „*Niciun om nu este un erou în ochii valetului său*”. Hegel a amplificat sensul, subliniind că „*Niciun om nu este un erou în ochii valetului său, nu deoarece primul nu este un erou, ci deoarece celălalt este valet*”. Pe marginea acestor interesante observații, domnul Țene vine și face următoarea completare dar și o aplicare a teoriei eroilor la vatra noastră românească: „Hegel în <Fenomenologia spiritului> subliniază faptul că eroii sunt indivizii universal-istorici, considerându-i instrumente decisive ale evoluției istorice. Din păcate, trebuie să aduc o mică rectificare la ce scria Hegel. Eroii sunt instrumente decisive în evoluția părții din care fac parte și sunt percepuți de adversari ca instrumente involutive. Decebal, eroul nostru legendar, a fost pentru romani un dușman care, printre altele, era considerat o frână în civilizarea barbarilor din Dacia”. Merită, așadar, să fie lecturate și aceste eseuri despre filosofie, ca bază a lumii întregi!

*

1. Stoicismul este „un curent filosofic în Grecia și Roma antică, care în domeniul eticii susținea că înțelepții trebuie să se conducă numai după rațiune, renunțând la plăceri și făcând față cu fermitate încercărilor vieții”. (dexoline)

2. Asianism- tendință a literaturii elenistice către un stil înflorit, patetic, amplu titmat și afectat) (dexoline)

POEME

Ioan HARABAGIU

Căutări

Am căutat prea des printre himere
răspuns destinului stigmat de stele
Astăzi, m-ascund sub țurțuri de
tăcere
doar eu și urma umbrei mele.
Peste finuturi aflate între aștri
știute doar din povestiri nescrise
zburat-am pe inorogi albaștri
hrănindu-i cu jăratecul din vise.
Dorința-mi tainică părea de
neoprit
în căutare n-am desemnat hotare.
Am îmbrăcat și giulgiu cernit
s-aduc trecutul în lumea viitoare.
Zadarnice-ncercări și inutile
să știu ce-am fost și cine sunt.
În calendar, numărul dat de file
stă timpuriu, apoi se scurge în
pământ!

Tu, Suflet

M-am trezit în dimineața asta,
cu gând, să-i fac sufletului meu,
o zi bună, frumoasă,
fără să cunoască,
ce a cunoscut ieri, alaltăieri...
I-am pregătit pâine prăjită,
ou moale, fiert în 4 minute,
ceai de tei și desigur,
cafeaua însoțită de țigarea cu filtru,
așezată atent, pe marginea
scrumierii.
Mi-am îmbrăcat halatul plușat,
pe care nu l-am purtat de ani și,
înaite de a mă prăbușii în brațele
fotoliului,
dorit-am ca în cameră să răsune,
Apasionata.

Atunci, partea cenușie a creierului
meu,
mi-a adus în față
imaginea ta...
Mi-am dat seama,
că tot ce-am pregătit,
era pentru tine!

Dorință visată

Pleacă femeie din gândurile mele
Nu mă mai chinui în obsedantul vis
Din nopțile scaldate-n stele,
Și cu trăiri dorite-n Paradis.
În juru-mi ninge doar cu chipul tău
Iar trupu-ți simt, orice ating,
Focul ce mă arde, al inimii călău
Chiar de-aș vrea, nu pot să-l sting.
Parcă, orișice a ta mișcare
Făcută-n joc neprihănit
E pentru mine o chemare
Să gust din al tău fruct oprit.
M-am întrebat adeseori
Ești demon sau realitate?
Dar orice-ai fi, mă înfiori
Aprinzi în mine, dorul de păcate.
Nefiind nicidecum atonic
În visele prin care tu exiști,
Mi-am imaginat un film erotic
Cu noi doi, protagoniști.
În secvențele cu iz cam excitant
Derulate prin fiecare noapte,
Eu sunt acel perfect amant
Ce îți oferă gemete și șoapte..
Ce au văzut alții în tine?
Să știu, sincer mă feresc.
Cred c-au cunoscut suspine
Și te-au dorit, cum și eu te doresc.
Mai bine du-te și mă lasă
S-alung orice închipuire.
Rămân cu teama ce m-apasă
Să nu cunosc a ta iubire.

Încă

Fără să te văd
te-am întrebat
Mai poți
să-mi pui pe umeri greutateți?
Mi-ai răspuns
dându-mi încă o zi
în care am băut lacrimi
și m-am hrănit cu suspine.
Ți-am privit presupusa față
într-o icoană
pictată pe lemn uscat.
Te-am întrebat
Există durere
pe care să nu o cunosc?
Drept răspuns
ai mai adăugat timp
în calendarul meu.
Privind cerul
am vrut să te întreb
Doamne.....
dar cocoșul a cântat deja
ivirea zorilor.

Prăbușire

Nu mai pot călca
pe cochilii de scoici, tăioase
pe vârfuri ascuțite de stânci
îmi sângerează tălpile
mirosul sângelui atrage
șacalii doritori de cadavre
așteptând să-mi devoreze
vorbele, faptele, gândurile, visele.
Am încercat să le protejez
cu voința de a putea
dar fiecare pas devine
tot mai dureros.
Simt că mă prăbușesc
încet, încet și,
căzut în genunchi
devin neputincios.
Nici să mă rog nu știu!

„Ciociara”, romanul lui Alberto Moravia despre suferințele italienilor în al doilea război mondial

George Petrovai

Da, e adevărat că, fără să-și dea seama, Moravia este „un apostol desăvârșit al doctrinei comuniste, religia cea mai laică prin excelență” (Luigi Russo în La critica lettaria contemporanea, autor citat de

George Lăzărescu, prefațatorul și traducătorul romanului Ciociara, apărut la noi în anul 1970, Editura Minerva) și că „Simpatia lui Moravia pentru mișcarea socialistă internațională se face prezentă și în impresiile sale de călătorie (...)”. Dar tot atât de adevărat este – ne spune același G. Lăzărescu – că „în aceeași perioadă Moravia se dovedea un reprezentant magistral al realismului critic: în 1954 apar Povestirile din Roma, iar în 1957, romanul Ciociara”.

Fără a intra în prea multe amănunte biografice (doar atât: Alberto Moravia se naște pe 18 noiembrie 1907 într-o familie de oameni înstăriți, la nouă ani se îmbolnăvește de tuberculoză și până la 16 ani va fi imobilizat în pat, în 1929 debutează cu romanul Gli Indiferenti – Indiferenții, în 1935 publică romanele Viața cea frumoasă și Ambiții greșite, în 1937 publică romanul Încurcătura, în 1940 îi apare volumul de povestiri și alegorii Visele leneșului, în anul următor vede lumina tiparului romanul Mascarada, în 1947 apare romanul La romana, „povestea realistă a unei femei de moravuri ușoare”, anul 1951 este al romanului Conformistul, în 1955 publică piesa cu subiect istoric Beatrice Cenci, în 1958 publică jurnalul de călătorie O lună în URSS, iar în 1962 O idee despre India), trebuie menționate acele elemente care ne introduc în substanța Ciociarei, inclusiv în titlul romanului, și pe care autorul ni le face cunoscute încă din prima pagină a scrierii sale:

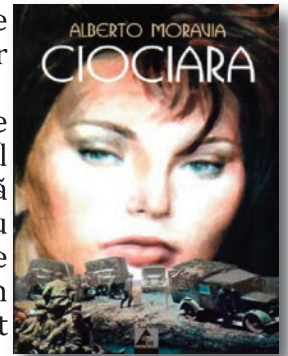
1) Ciociara este cognomenul/supranumele țărăncii italiene din Ciociaria, „regiune din sud-vestul Italiei, a cărei denumire vine de la ciocia – încălțăminte purtată de țaranii din partea locului,

asemănătoare cu opincile noastre” (nota traducătorilor Adriana și George Lăzărescu);

2) Narat la persoana întâi de către personajul principal Cesira, ciociara cu „față rotundă, ochii negri și mari, cu privirea adâncă”, pe care părinții o mărită la Roma cu un negustor atât de bătrân și urât încât aproape că-i făcea silă, îndeosebi după nașterea Rosettei și după sfidătoarele destrăbălări, pe bani, ale acestuia cu alte femei, pentru ca înainte de moarte să nu mai găsească femei care să-l bage în seamă „nici pentru bani”, romanul ne înștiințează că eroinei cu păr negru, împletit la spate în două cozi „ca niște funii”, și capabilă să poarte pe oblanicul de pe cap „până la cincizeci de kilograme”, nici că-i păsa de dragoste („Nu doream decât să stau liniștită și să nu duc lipsă de nimic”), anii de văduvie din perioada 1940-1943, pe care-i închină fetei, casei și prăvăliei, fiind „cei mai fericiți ani din viața mea”.

Dar iată că 1943 aduce cu sine o cotitură în desfășurarea celui de-al doilea război mondial (urmarea înfrângerilor suferite de armatele germane și italiene, în iulie 1943 este răsturnat de către patrioții italieni detestabilul regim fascist al lui Mussolini, iar două luni mai târziu – acceptând capitularea necondiționată – Italia iese din război și, avându-l prim-ministru în perioada 1943-1944 pe mareșalul și omul politic Pietro Badoglio, urmează neabătut calea reformelor democratice), în pofida convingerii populare că Roma n-o vor bombarda nici anglo-americanii și nici nemții, asta „pentru că la Roma e papa”, totuși se instalează la iuțea panica și, mai ales, binomul foamete-inflație în întreaga țară.

Așa că, după ce constată în cele din urmă că traiul decent la Roma este realmente cu neputință din pricina alarmelor aeriene, a scumpirilor și a penuriei de alimente, Cesira decide să plece împreună cu fiicăsa la Fondi (mai exact într-o așezare montană din părțile Vallecorsei), localitatea ei de baștină, unde era convinsă că „întotdeauna se mai găsește câte ceva”. Firește, nu înainte de-a lăsa, pe baza unui inventar în dublu exemplar, casa și prăvălia în grija negustorului de cărbuni Giovanni („nu pentru că nu aș fi avut încredere în Giovanni, dar pentru că e mai bine să nu ai încredere în nimeni”, cu toate că acesta deja dobândise statutul de ibovnic după scurta și neconcludenta lor împerechere pe sacii cu cărbuni) și, evident, nu înainte de-a face trebuincioasele pregătiri: două geamantane burdușite cu alimente și o apreciazabilă sumă de bani, dosită în buzunarul secret al fustei.

Însă, cum niciodată socoteala de-acasă nu se potrivește cu cea din târg, îndeosebi în vreme de război, Cesira constată cu surprindere că întreg orașul Fondi „era părăsit și pustiu”, de parcă s-ar fi nimerit într-un oraș „în care toți locuitorii pieriseră de pe urma unei pandemii”.

Cum nimeni nu deschidea în urma bătailor ei insistente la câte o ușă, deci nici pomeneală de vreun mijloc de transport spre satul părinților, mama și fiica o iau pe o potecă flancată de portocali, și astfel ajung la casa exaltatei Concetta și a familiei ei: soțul Vincenzo, un pungaș „redus la minte”, și fiii Rosario și Giuseppe, „amândoi bruni, cu fețe pătrate și brutale”, care fugiseră din armată în momentul armistițiului, se ocupau cu învățeli necușere și, desigur, „se temeau să nu fie arestați de patrurile fasciste, care colindau peste tot, ridicând oameni pentru a-i trimite la muncă în Germania”.

N.B.: Vrând parcă să demonstreze justetea mitului eliadesc al eternei reînțoarceri, Alberto Moravia își readuce eroinele în murdara și înfricoșătoarea casă a Concettei, dar asta numai după eliberare și după violarea Rosettei într-o biserică de către niște soldați arabi din armata franceză, adică atunci când Rosetta deja se transformase/pervertise atât de mult, încât nu se sfia să-și facă mendrele, inclusiv cu Rosario, sub ochii mamei sale, ba chiar să-i arunce acesteia în față: „(...)vreau să fac dragoste pentru că-i singurul lucru care-mi place și pe care mă simt capabilă să-l fac. Și de acum înainte o să fie mereu așa, de aceea nu-mi mai pune asemenea întrebări, pentru că n-am să-ți pot răspunde decât mereu același lucru”.

Deocamdată, întrucât Rosetta avea o fire blândă și o puritate cu adevărat îngerească („Dumnezeu știe că, dacă a existat vreodată un înger pe pământ, apoi ea era acela”), iar Concetta părea hotărâtă s-o sacrifice pentru ca fiii ei să scape de urmărirea fasciștilor, acei fasciști – ne spune autorul – care „erau niște fanfaroni de cea mai rea speță, niște vagabonzi, care aveau interes să îmbrace cămașa neagră, tocmai acumă când lumea cinstită o lepăda!”, Cesira izbutește ca, împreună cu fiică-sa, să părăsească bârlogul bandiților și apoi să îngroașe numărul refugiaților din localitatea montană Sant'Eufemia. Cică, se încuraja Cesira în momentul sosirii, „doar ca o perioadă provizorie, de numai două săptămâni”. Șederea avea să dureze taman nouă luni... Femeie neinstruită, însă din plin înzestrată cu curaj (efectiv pune cuțitul la gâtul unui șantajist din Roma!), cu energie, istețime și acel sănătos bun-simț țărănesc, Cesira își formează opinii clare și judicioase despre persoanele și comunitățile cu care vine în contact direct ca negustoreasă și mamă, sau care, prin forța împrejurărilor vitrege, puteau să influențeze viața ei și a Rosettei: despre englezi gândea că au venit doar

„ca să distrugă casele refugiaților”; despre soldații italo-americani că, spre deosebire de adevărații americani („înalți, blonzi și slabi”, însă „bine educați și respectuoși”), erau doar „niște nenorociți”, cu care „niciodată nu știai cum să te împaci”; în raportul țărani-refugiați îi prefera pe primii („Această preferință venea poate și din faptul că eu, înainte de a fi negustoreasă, fusesem țărăncă”), cultura ultimilor servindu-le „doar ca să-i facă mai răi”; nu se îndoia de realitatea italiană în vreme de război, adică atunci când „nenorocirile noastre ne făceau indiferenți la nenorocirile altora” și când „pier cei mai buni, pentru că ei sunt cei mai curajoși, cei mai altruști, cei mai cinstiți”, precum și de cea de după terminarea războiului, respectiv atunci când acesta continuă să se facă simțit „ca o fiară rănită, în agonie, care mai încearcă încă să facă rău și care în orice moment îți mai poate trage o labă”.

Motive întemeiate ca remarcabila eroină a lui Alberto Moravia (o Vitoria Lipan a italienilor) să nu se simtă nicidecum atrasă de negustorul Filippo, cel care constituie expresia refugiatului lacom, meschin și mulțumit de sine (toate discuțiile acestuia, în general ale tuturor refugiaților erau despre mâncare, foamete, sosirea englezilor, bombardamente, restricții și război), ci de Michele, fiul negustorului. Da, pentru că licențiatul Michele era – ne informează eroina – „un tip curios”: în stare să-i spună unui ofițer italian că-i hoț, în stare să se rușineze cu un tată care întruna vorbea doar de mâncare și bani, în stare să susțină că ignoranța este cauza tuturor nenorocirilor (nu doar ale italienilor) și că frumusețea este „o ispită”, nu în ultimul rând, în stare să afirme cu curaj că nazismul înseamnă „combinația între rău și simțul datoriei” și să-i numească bandiți pe toți fasciștii.

O atare gândire și atitudine sunt întru totul verosimile, totodată explicabile, prin faptul că Michele este purtătorul ideilor socialiste ale autorului și că, în această calitate, el trebuia să devină martirul internaționalismului proletar: „(...) vorbea frumos numai despre țărani și muncitori”, deși – completează Cesira – „nu-i cunoștea nici pe unii, nici pe alții”, iar pe ultima turnantă a conflagrației este obligat de o patrulă nemțească să le servească de călăuză în retragerea lor prin munți, expediție în care este împușcat.

În ultimul capitol al romanului, adică după ce Rosario fusese ucis de alți nelegiuți lângă camionul cu care intenționa să le ducă pe eroine la Roma, în noul camion care le ia, Cesira vede cum lacrimile curgeau șiroaie din ochii Rosettei, dovada că aceasta nu se schimbese atât de mult cât se temuse, totodată convingerea că durerea ei sinceră „ne mântuise în ultima clipă”.

În căutarea vânătorilor

(Fragment de roman)

Mircea Deciu

Ținutul întins cuprindea mlaștini și păduri nemărginite de pini și de mesteceni fiind puțin bătut de pribegii trăind de pe urma vânatului și a peștelui. Fără teamă de ei, Menenius ajunse să străbată de unul singur pustietatea călare. Se duse să-i caute pe cei trei rățăciți după vânat și să-i aducă la tabăra centuriei. Își mai aminti că spre amiază ajunse la o colibă din trunchiuri cu acoperiș înalt din mănunchiuri de trestie unde dăduse de o femeie tânără cu părul negru ca smoala prins în două cozi acoperindu-i sânii ascunși sub veșmântul alb. Îi zâmbise și-i făcuse un semn să intre. Descălecă și nu stătu prea mult în cumpănă. Era obosit, înfrigurat și însetat. Acolo focul din vatră ardea și lumina. Mirosea a ierburi aromate și a cetină. Primi apă proaspătă din mână frumoasă a tinerei. O clipă se uitase în ochii ei. Privirea îi alungase toată teama și se lăsă cuprins de vrajă. Nu-i cunoștea graiul însă înțelese că bărbatul ei pierise în pustietatea unui alt țărâm. O găsisse nespuse de frumoasă și se lăsă ademenit de farmecele femeii. Se minună de trupul ei alb ca laptele, cu pielea mătăsoasă și carnea tare.

El ar fi vrut să plece, dar ea îl trase ușor de mână și-i dăduse de înțeles că nu se cuvine să înfrunte noaptea. Se lăsase negura și haitele de lupi prinseră a urla.

O ceață deasă învăluisese totul, apoi se stârni vântul bezmetic șuierând prin cetina pinilor. Rămase alătura, lângă trupul cald și ademenitor cu coapse tari și arzătoare. Avea buze moi și dulci ca mierea iar îmbrățișarea femeii îl copleșea, învăluindu-l într-o căldură nemaîntâlnită. Nu se mai sătura de ea. Spre ziuă adormi și-și mai aminti doar cum femeia s-a ridicat din așternutul cu blănuri moi și calde. Printre gene i-a zărit trupul gol și zvelt. Despletită s-a aplecat să întetească focul...

Apoi el a pribegit spre un țărâm cumva cunoscut. Nu era stepa străbătută până atunci. Părea un meleag mult mai întins cu margini prinse într-o negură de nepătruns. Răsunase un șuierat amintind de răsuflarea viscolului. O umbră uriașă stătea deasupra lui, apoi se îndepărtă și făcu un ocol. Grifonul se arătă dintr-o dată în fața lui. Avea solzi de oțel strălucitor, dar și trupul și capul cu clonț ca de vultur erau de oțel. Ochii, la fel ca para focului, îl priveau parcă să-l ardă.

- Te voi duce spre Porta Borealis și vom străbate dinspre soare-apune ținuturile massagetailor, căci acolo

vei ajunge tu cu oamenii tăi ! rosti făptura cu ochi de demon.

Văzu stepa verde cu fâșii întinse cu zăpadă albă strălucind apoi grifonul îl purtă peste undele unui lac albastru și se stârni un vânt nemilos. Dincolo de Porta Borealis văzu o vale largă și se zăriră în depărtări munții albi, înalți și prăpăstioși...

Femeia tânără îl trezi. Era în fața lui goală și mândră și-i zâmbi. O privi îndelung amintindu-și de noaptea petrecută cu ea. În colibă ardea focul răspândind lumină și căldură. Nu mai zăbovi, trebuia să dea de urma celor trei oameni.

- Tarja, îi spuse ea cu mâna în dreptul inimii având ochii triști.

Parcă ar fi vrut să-i ceară să rămână acolo pentru tot restul vieții lor.

- Titus, răspunse el și plecă fără să se uite în urmă.

Pe drumul de întoarcere socoti că ar fi mai bine să revină la tabăra lor, gândind că cei trei poate s-ar fi întors acolo de mult. Rămăseseră fără carne și tribunul nu mai îngăduia să taie dintre iepele luate de la yasszigi. Agermius cu doi oameni plecaseră după primii, dar și în căutare de vânat. Nu se întoarseră nici ei de câteva zile. Mai mulți se răspândiră pe urmele lor.

Din dorința de a-i căuta mai temeinic nu reveni pe același drum și făcu un ocol spre a cerceta și alte vecinătăți. Se afundă într-o pădure neguroasă de pini bătrâni și larițe. Dar se lăsase iarăși ceața și pierdu repede cărarea. Începu să caute un drum spre așezarea lor, dar nu izbuti. O răceală ca de gheață veni dinspre negura din jur. După trunchiurile pinilor înviară momâi negre. La început a crezut că sunt numai stârnite de mîntea lui. Apoi se uită mai bine și le zări strecurându-se tăcute printre arbori. Apoi prinseră curaj și se arătară tot mai multe, venind spre el. Tot mai multe și tot mai aproape. Cercul umbrelor negre se strânse și mai aproape de el până când îi speriară calul. Animalul necheză și se ridică în două picioare iar el abia îl stăpâni, deși era un călăreț încercat. Momâile negre se îndepărtară dar rămăseră acolo amenințătoare și tăcute. Calul era tulburat și greu de stăpănit, necheza și tot căuta să iasă din încercuirea mută a spiritelor ieșite din negură. Până când se ivi o siluetă albă. În fața lui era Tarja, care prinse cu o mână căpăstrul și-l mângâie duios iar calul se liniști. Ca prin farmec, momâile se făcură nevăzute în negura din care veniseră. Femeia în alb rămase acolo și-i arătă drumul, zâmbindu-i trist. Ceața se risipi și el se îndreptă spre locul lor. Abia atunci zări printre larițele galbene niște stânci înalte cât un copil, cioplite stângaci și pictate cu alb și negru. Nimerise într-o necropolă a neamului de vânători pribegi din acel ținut.

Fragment din volumul, **Regii stepelor**, aflat sub tipar. Urmare a romanelor anterioare, **Spada lui Quirinus** și **Conjurația lui Voltumna**, din tetralogia **Blestemul Grifonului**.

AMINTIRI...

AMINTIRI...

Cu tatăl meu, Regina Maria și alții

Domnica VÂRZARU

Soarele aruncă priviri peste iarba încă tânără și zveltă. Verdele intens hrănește bucuria copilăriei ce așteaptă cu nerăbdare zile de vacanță, încă nesosite. În grădină răsuflarea grea a coasei, trasă în ritm neschimbat, ajunge până la mine. Acolo, tata, căruia îi spuneam Ticu, în tăcerea gândurilor aduna puteri să frângă destine de flori ce împrăștiau culori și parfum. Lângă tulpina unui pom câteva fire de iarbă trăiesc bucuria de a continua viața.

Vântul aleargă adunând nori. Gâfăitul coasei a încetat și pe brazda încă neînțoarsă Ticu, îmi citește din cartea amintirilor, nescrisă încă:

„A fost o zi ca asta, în 1917, când viața a întins mâinile și m-a cuprins eliberându-mă din ghearele morții. În tranșeele mocirloase urmăream inamicul și așteptam comanda: „La atac, înainte băieți!” Glasul comandantului a tăiat văzduhul și a alungat oboseala. Foamea, frigul și boala se cuibăreau des în trupurile noastre. Tifosul, boală ucigașe, secera vieți în spitalele de campanie.

Sub lumina palidă a lunii am simțit puterile pierdute și gândul că nu mă mai întorc acasă m-a învăluit și purtat deasupra pomilor ce înălțau ramuri ale căror frunze mă duceau spre cer...

...Într-o zi, când am deschis ochii privirea a dat ocol pereților văruți proaspăt. Paturile din fier, patru la număr, purtau trupuri muribunde din care sufletele așteptau să plece. Ușa s-a deschis și doi brancardieri s-au îndreptat spre patul de lângă fereastră. De acolo sufletul plecase, iar trupul urma să fie doar un nume de erou. Mi-am adunat puterile și m-am ridicat pe marginea patului cu puține gânduri, înecate și ele, în întunericul unei vieți ce-și trăiește ultimele clipe. În durerea gândurilor m-am întins pe cearceaful aproape cenușiu și am închis ochii. Cred că am adormit...

...Când mi-am rotit privirea în salonul cu cele

patru paturi, două erau libere. De patul meu atârna un carton pe care era scris cu litere mari de tipar „SUSPECT”. O rază de speranță mi-a adus putere să mă ridic din nou, să-mi limpezesc gândurile și să cred că voi învinge moartea. Peste puțin timp ușa s-a deschis. O infirmieră ce răspândea lumină și încredere m-a luat de braț și m-a condus în camera „convalescenților” Cu glas duios a spus: „Te vei însănătoși repede. Te așteaptă țara.” Vorbele ei erau pline de căldură, calm și dătătoare de sănătate. Ochii ei răspândeau scânteii ce încurajau. Buzele ei rosteau cuvinte ce mângâiau. Respirația ei purta val de sănătate. Mâinile ei vindecau răni. Toate la un loc dădeau forță pentru a învinge chiar și moartea. Era neobosită și mult așteptată. Era mama răniților. Era Majestatea Sa, Regina Maria.

...Se așternu o tăcere adâncă, în care șirul nesfârșit al trăirilor din zilele războiului reveneau în imagini și se transformau în lacrimi ce picurau peste iarba cosită. Lacrimile se rostogoleau și în aerul cu miros de iarbă crudă cuvintele de îmbărbătare ies rând pe rând din lada amintirilor. „Înainte băieți!... Înainte băieți!”

...Peste două săptămâni m-am întors pe front. Au urmat zile de luptă crâncenă. Pe valea Oituzului vitejia ostașilor români a spart linia inamicului. Obuzele explodau lângă noi, iar sanitarii adunau pe târgi trupurile ciuntite al bravilor soldați. După victorie Majestatea Sa, Regele Ferdinand a înmănat celor rămași brevete și medalii pentru fapte de eroism. Dar trupurile camarazilor mei rămân ciuntite pentru tot restul vieții.

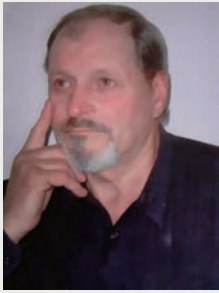
...În tăcerea ce iar s-a lăsat, gândul meu a alergat la finul Lixandru de la Colț. El avea un picior de lemn de când se întorsese din război. Am înțeles atunci, în ziua aceea din vară, că lacrimile tatei cuprindeau toate ororile războiului și dorința imensă de pace.

...Uneori, când dorurile ne cuprindeau, stăteam umăr lângă umăr sub cerul înstelat și îngânam cântece de dor și jale pe care pluteau gândurile trimise către cei dragi. Închideam ochii și ne vedeam pe drumurile ce duc spre case sau prinși în hora satului încinsă de cântecul viorii. Și ca un marș de horă, se auzeau patru versuri ale ultimului cântec: „Ce frumoasă este viața de soldat! / El de toată lumea este respectat. / Averei lui este: pușca, ranița. / Câmpul de bătaie este casa sa.” Ne simțeam iar puternici și mândri de menirea noastră.

...Trecuseră multe luni de când România purta haina grea a războiului. Eram în anul 1917. Evenimentele din Rusia făceau din soldații ruși

→ Continuare în pag. 29

POEZII

Stelian
CIOBANU

Iarnă neagră în deal

Pentru A.D.

*Iubito, e atât de frig la mine -n deal
Și haite de șacali urlă pe aici sinistru...
Astă noapte am visat, în grav registru
Eram eu, în vârtoare, iar tu erai pe mal*

*Ironic fluturai mâna, și se lasă de-amurg
Crivățul vâjâia și nu mai auzeam bine
Și atât de frig era, iubito, dar în fine,..
Ce mai contează, nechează trist un murg*

*Prin univers, ecou de glas ghiduş
Anunță că ninge peste tot, Ce nebunie !
Aud clopote bătând, la Mitropolie...
Am să mă duc pe copcă de pe derdeluş*

*Și ninge dur, iubito, aici la mine-n deal
Întrezărindu-ți chipul, la rău o să mă
poarte
Și tot ce mă frământă e drumul către
moarte
Dar de o să mor, ce dacă... Mi-e absolut
egal !*

*Și-o să mă-ngroape cerul sub zăpadă
Căci norii aștea negri, nu-s încă-n
faliment
Zăpada albă, peste mine o să cadă,
abundent
Și cea cu coasa, poate, că nu o să mă
vadă.*

Iartă Doamne

Pentru V.B.

*Eu știu iubito, tot dorul tău de ducă
Neliniștea te-mpinge și pleci ca o nălucă
Tu cauți ne-nțelesul, tu cauți neștiutul
Eu sunt ceva mai simplu, tu cauți
absolutul*

*Cu traista ta în spate pleci să aduni
povești
De dragoste, căci tu cu hrană nu trăiești
Mai treci și pe la mine, dar stai în
așteptare
Și-mi torni pe gât venin, nu suferi că mă
doare*

*Trei dimensiuni nu-s totul, iubirea este a
patra
Și vrând-o-n loc de trei, invoci loviri cu
piatra
Printre porunci mai este una : nu te iubi
pe sine
Moralul creștinesc este virtutea și
facerea de bine*

*Eu vreau un strop de fericire, iar tu vrei
două
Viața simplă te ucide, tot vrând o clipă
nouă
Bordeiul meu e haltă, chiar de am suflet
cald
Și-l rog pe Dumnezeu să nu ajungi în iad*

*Te tot visez în valuri negre în care te
scufunzi
Să te salvez nu vrei, iar ochii mei sunt
uzi
Și dorm un somn ca un leșin, cu chipul
tău în gând
Să te îndrume-l rog pe Dumnezeu cel
bun și blând*

*

*P.S.: În poezie nu este opreliște, dacă ai
har și vrei.
O dovedește și acest tardiv, dar salutar,
debut. I.I. Vale*

→ Continuare din pag. 28

dezertori care aruncau armele strigând: „MIR!, MIR!” adică „PACE! , PACE!”. A urmat bucuria reîntregirii țării. Pentru mulți ea a fost umbrită de urmele adânci și dureroase ale războiului. Trecuseră multe luni de când sunase mobilizarea și încă nu eram acasă.

...Am cuprins cu mintea de copil anii de război în câteva clipe. Bucuria din glasul tatei m-a făcut să tresar și să ascult.

...Călcam pe firele de iarbă argintii sub roua dimineții străbătând cărarea mărginită de pruni din curtea casei în care văzusem lumina zilei. Purtam pe umăr gamela de apă care mi-a stins setea în lungii ani de război, însoțindu-mă în tot locul. În buzunarul vestonului aduceam trei brevete cu trei decorații: „Bărbăție și credință”, „Medalia victoriei”, „Crucea comemorativă a Războiului 1916-1918”.

Din prispă mama privea, cu ochii țintiți și nemișcată, spre mine. M-a recunoscut. Ne-am îmbrățișat îndelung cu ochii plini de lacrimi. Tata, cântăreț la strana bisericii din sat, mă încredințase lui Dumnezeu de multă vreme deoarece nu avea vești despre mine. Aveam aproape 24 ani. Am început să

mă gândesc la viitorul meu. Absolvisem școala de cântăreți bisericești din Târgoviște. Cu credință în Dumnezeu, cu respect față de lege, cu rușine față de oameni am plecat pe drumul nou al vieții. M-am însurat cu Marioara, nepoata preotului Popescu Micloșanu, primul preot la biserica satului căruia tata îi răspundea din strună în timpul slujbelor. Au urmat zile bune, zile rele, bucurii și supărări, speranțe și deznădejdi... că viața are de toate.”

*

...Este o oră târzie din noapte. Peste lada în care am pus amintirile capacul se lasă ușor. Ele poartă trecutul îmbrăcat în haina neuitării. Prezentul, în care mă găsesc, este tulpina pomului hrănit de rădăcini înfipte în trecut. Pe ea viitorul va pune crengi încărcate de frunze. Sub ele vor sta în „MUZEUL FAMILIEI” împodobite cu recunoștință și respect O GAMELĂ și TREI DECORAȚII. Aceste vor spune generațiilor viitoare că fiul neamului meu a luptat pentru „ROMÂNIA DODOLOAȚĂ”- (DOMNICA Gh. VÂRZARU - născută OPREA)

→ Continuare din pag. 6

roșie și cine mai știe ce ne mai trebuie. Și stai să vezi ce se va întâmpla când se va spune că nu se vor mai găsi alimente, sau medicamente sau că vom intra în blackout mâine, poimâine sau peste... nu știi câte zile! Cum ne protejăm mintea în special de efectele nocive ale acestor acțiuni săvârșite în cascadă? Ascultăm, vedem, analizăm și dacă profunzimea analizei ajunge la înțelegerea miezului problemei, acționăm în consecință, iar dacă nu ajunge? Rămânem în expectativă până la următoarea rundă a acțiunilor teroriste sau mai puțin teroriste. În această lume plină la tot pasul de informații care-ți blochează creierul de multe ori mai ai de făcut un singur lucru: să încerci să-ți păstrezi luciditatea, limpezimea gândului care te poate salva din ghearele pierzaniei, altfel aluneci iremediabil în prăpastie. De aceea cred, că poate... nu am fost terorist totuși, am trăit doar într-o lume în care actele de terorism simple sunt un mod de viață, iar cele complexe/complicate (așa cum este războiul), cum spune Biblia sunt calea spre pierzanie.

Aud, și nu-mi vine să cred ce aud: „patriotismul e un sentiment desuet, pierdut în negura vremurilor”. Așa să fie? Adică vrei să spui tu cetățean român care te-ai născut și trăiești aici, cel care ai pus ochii pe acest tărâm de rai din fragedă pruncie că nu te mișcă nimic acolo în lăuntru tău când auzi și vezi plaiul acesta, când simți sufletul lui, când îți povestește cineva despre destinul lui, că ar putea oricine să-l cotopească, că tu locuitor al lui îți ei catrafusele și pleci spre... oriunde, dar numai vest să fie??? Doamne mă cutremur! De ce am ajuns aici? Pentru că în mai bine de treizeci de ani de libertate nu am cultivat acest sentiment, l-am considerat într-adevăr perimat sau pur și simplu am uitat de el. Pentru că o pleiadă întregă de politicieni, niște neica nimeni cu facultăți făcute precum cursurile de calificare, cu examenele de maturitate susținute dincolo de treizeci de ani, nu cunosc nimic din istoria acestui popor. Mergi măi omule plin de nimicnicie în orice sat din țara aceasta și întreabă un bătrân trecut de optzeci de ani despre istoria acestei țări și vei avea surpriza să vezi și să auzi că știe de Decebal, de Mircea cel Bătrân, de Ștefan cel Mare, de Mihai Viteazul, de 1877, de Ecaterina Teodoroiu, de Mărășești, Mărăști și Oituz, de Oarba de Mureș, ori tu nu știi nimic despre toate acestea, NIMIC. Ai scos istoria acestui popor din școli reducând-o la o oră pe săptămână și-i înveți democrația povestindu-le despre manele, despre emisiuni care promovează tineretul zică-se, dar în fond sunt numai ineptii care nu au de-a face cu educația pentru simplul motiv că nu sunt educative. Acestea aduc în prim-plan vulgul, promiscuitatea socială, sentimentul gregar, violența și chiar pornografia. Cum vrei să clădești viitorul acestei țări cu astfel de oameni? Sigur că sunt și excepții. Dar țara, poporul ei este format de cei mulți, în ei, , e număr

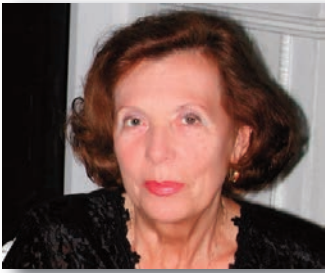
și putere”cum spunea poetul, nu în excepții. Un popor needucat este un popor pierdut, pentru că nu știe încotro s-o ia, nu merge pe drumul corect și nici măcar pe cel care i se cuvine, doar bâjbâie, de parcă un întuneric complet l-ar fi cuprins. Iar voi ce faceți? Vorbiți, clamați patriotismul în discursuri pompoase de parcă acest sentiment nobil ar fi o floare pe care s-o agăți la butonieră ca să te fălești cu ea. Nu domnilor, patriotismul nu înseamnă numai dragostea condiționată față de patria ta (pe ideea îmi dă - îi dau), ci și legătura de sânge cu aceasta, să simți acolo înlăuntrul tău că freamăți numai când auzi cuvintele „țara mea sau patria mea”. Tu om al cetății acestea nu ai fi fost nimic fără ea, indiferent ce ești acum. Și nu te întreba niciodată ce a făcut ea pentru tine, ci întreabă-te întotdeauna ce ai făcut sau ce ai fi tu în stare să faci pentru ea. Desigur țara nu cere câte un gest patriotic de la fiecare cetățean al ei, nici n-ar fi posibil, pentru că așa cum se întâmplă în orice raport social unii nu ar fi în stare să-l dea, iar alții nu vor, dar cere un astfel de gest de la cei la care le-a pus în spate sarcini, responsabilități și aceștia sunt mulți, de la educator la medic, de la strungar la agricultor, de la ofițer la păstor, adică și de la vlădică și de la opincă, de la toți cei pentru care țara aceasta înseamnă ACASĂ. Ei nu ar trebui să se așeze la coadă la pașapoarte pentru că patria e aici și aici va rămâne, iar AICI nu ai nevoie de pașaport, ai nevoie de inimă, de minte și de brațe ca să poți s-o iubești, să trăiești odată cu ea și s-o aperi la nevoie. Ceea ce nu înțelege „doritorul de pașaport cu orice preț” este că indiferent unde vei pleca cu acel document, dacă vei pleca, dacă va fi război aici va fi peste tot, atunci ce folos? De ce patriotismul nu va fi niciodată un sentiment desuet? Pentru că el trăiește la fel în toate timpurile, e un sentiment viu. Întotdeauna vom avea nevoie de o țară, fie ea și de închiriat, ori acoperișul ei nu ne întreabă ce avem acolo în interiorul nostru, în inimă, în minte și acesta ne oferă protecția de care avem nevoie și la buni și la răi, patria nu face discriminare, deși ar trebui. Și știți de ce? Pentru că patria este ca o mamă, își iubește toți copiii, chiar dacă unii dintre ei au uitat-o. Și până la urmă ce înseamnă să fii patriot? Patria nu-ți cere în fiecare zi fapte de arme, să stai la poarta ei cu arma în mână și cu binoclul la ochi, îți cere doar să fii un om obișnuit. Adică să participi la creșterea ei care înseamnă și creșterea ta, să-i sporești bogăția, să nu-i risipești avutul și frumusețea, iar la nevoie, când ea te cheamă să nu pregeți să răspunzi prezent și nu numai atât: să nu uiți că sacrificiul suprem înseamnă pentru EA transmiterea ei intactă generațiilor viitoare pentru că așa am primit-o de la înaintași. Ca să fii patriot nu trebuie neapărat să fii un erou, ci doar un om obișnuit, dar un om contopit cu sufletul acestei țări care îți dă totul și nu-ți cere decât să o păstrezi intactă pentru copiii tăi și pentru cei care urmează după ei.

DESPRE FRICĂ ȘI CURAJ

„Curajul este rezistența în fața fricii, meșteșugul de a domina frica, și nu absența fricii.”

– Mark Twain

Vavila POPOVICI

Cu câțiva ani în urmă am scris un eseu despre *Teamă și Frică*, simțiri definite în Dicționarul Explicativ al Limbii Române): *Teama* –

emoția specifică presimțirii primejdiei sau percepția ei, și care creează o stare de neliniște, de tulburare; *Frica* – emoție motivată, cu un mare impact psihologic, o senzație de gol, de neliniște, care nu ne permite să trăim clipa prezentă ca pe o normalitate, și care necesită sau chiar declanșează o reacție de apărare în prezența pericolului care atentează la integritatea, demnitatea noastră. Prin urmare consideram că este firesc să ne fie teamă când simțim o primejdie, este firesc să ne fie frică când simțim că ființa noastră este terorizată dar, este necesar să înfruntăm aceste stări emoționale, pentru că altfel nu reușim să supraviețuim. Atunci când frica ne cuprinde intens, ni se accelerează bătăile inimii și ritmul respirației, mușchii se contractă, mâinile tremură și sunt reci etc., manifestări ce sunt legate de activitatea sistemului nervos și de transmitătorii impulsurilor nervoase către diferite organe.

Aristotel, filozof al Greciei Antice, avea dreptate când spunea că teama este anticiparea unei suferințe. Teama fiind o stare de neliniște și de tulburare provocată de un pericol care ne amenință, apare în diferite momente ale vieții, are o cauză pe care sufletul nostru o percepe mai mult prin simțuri și mai puțin prin logică și gândire, pe când frica este o continuă stare de neliniște, un simțământ mai puternic, mai extins, mai adânc, perceput nu numai prin simțuri, ci și rațional, motivat puternic și clar, care necesită redresarea simțurilor prin luarea de măsuri întru apărarea ființei. Dar, luarea de măsuri necesită curajul de a înlătura această povară a sufletului nostru. Curajul este un avânt sufletesc

care necesită, la rândul lui, putere întru acțiune.

Frica te dezarmează, curajul te înarmează! Frica, odată pătrunsă în noi, ne provoacă sentimentul de vulnerabilitate și omul zilelor noastre a devenit din ce în ce mai vulnerabil la frică; mai fragil, mai neputincios la înlăturarea ei, simțind totodată că ea îi poate schimba viața în rău. Cu timpul, fricile rămase în noi duc la diferite boli.

În fața fricii omul poate prinde curaj, alteleori frica îl poate împietri, și în acest ultim caz nu mai poate reacționa. Însă, nici curajul nu este de ajuns pentru a înlătura această povară a sufletului nostru, care ne încarcă organismul cu energie negativă. Pentru a putea avea o viață echilibrată, liniștită, ea trebuie transformată într-o energie pozitivă. Și pentru transformare este nevoie de înțelepciune pentru a ieși de sub tirania fricii și a merge cu speranță și iubire spre înfăptuirea unei vieți normale, fericite.

Prin câte stări de cumplită frică am trecut și mai avem a trece! Despre România, de exemplu, laureatul premiului Nobel pentru literatura – Aleksandr Soljenițin scria, făcând referire la frica pe care o inoculau cei din monstruoasa Securitate din vremea comunismului: „*Tratamentul în penitenciarul de la Pitești a fost cea mai teribilă barbarie a lumii contemporane, el fiind locul terorii absolute, acolo unde s-a încercat crearea omului nou folosindu-se reeducarea prin tortură, despre care specialiștii și istoricii aveau să declare mai târziu, că a fost unic în lume și a fost denumit „experimentul Pitești”*”. Despre acest „tratament” am semnalat în cartea intitulată „Preaplinul tăcerilor”, editată în anul 2010. Te poți îngrozi și poți plânge citind despre sistemul de reeducare și te întrebi cum de au putut supraviețui oamenii unei asemenea terori? Te mai întrebi și cauți să înțelegi cum de a fost posibil să existe oameni: securiști, gardieni sau deținuți capabili să se poarte în așa hal cu semenii lor (a se citi în carte). Este de neînchipuit ca un om să se comporte în acest mod cu oricare creatură, dar mi-te cu un om! Și ajungi la concluzia că într-adevăr omul este cel care poate inocula semenului frica cea mai odioasă, că este în stare să te urmărească, să te vâneze ca pe o pradă pentru care nu are nici un sentiment de milă, de respect, de iubire, ci doar crudul sentiment al distrugerii. Metodele folosite de regimul comunistoid au inoculat frica pe termen lung, au cronicizat-o cum s-ar spune, unii oameni rămânând pentru toată viața sub influența ei paralizantă. Nu se putea protesta în acea vreme, nu puteai să ai opinia ta! Și aici îmi amintesc de poezia lui Adrian Păunescu „Opinia mea”, apărută în vremea comunismului:

„Căci omul e om cât mai are opinii. Aceasta-i opinia mea.” Și despre acest episod am scris, fiindcă cei care și-au exprimat opiniile la acea vreme, au plătit cu viața, alții au făcut compromisuri degradante.

Inducerea fricii a fost folosită, și mai este și astăzi folosită, mai discret, mai subtil și mai intens – de data aceasta – , oamenii stresați și speriați, unii îndobitociți, adică cu creieri spălate fiind mai ușor manipulabili, putându-li-se urmări, prevedea intențiile și acțiunile, iar cei care organizează în mod tiranic această inoculare a fricii, își urmăresc scopurile perfide de câștig și îmbogățire.

Frica declanșează răspunsuri diferite pentru a ne proteja: fie că fugim din fața pericolului, fie ne alarmăm și ne manifestăm propria agresivitate (nivelul de bestialitate pe care-l avem în noi!) și care este folosită pentru a ne apăra în cazuri extreme.

„Frica ar putea reprezenta cea mai mare problemă de pe planetă”, scria cineva cu ani în urmă, poate și pentru că se cunoștea că fusese experimentată și reușise a fi inoculată atât la nivel colectiv cât și la nivel individual. În prezent frica este sădită neobservabil, mergând pe ideea că ar fi o emoție normală, la fel cum sunt bucuria și tristețea. Și atunci, se aplică diferite metode de a-l înfricoșa pe om, și dacă se poate, a nu-i da nici o speranță în cazul în care nu urmează ceea ce i se impune, omului tăindu-se acea liberate la care visase și pe care încercase să o trăiască. Frica determină vorbele, gândurile și faptele noastre, alegerile și deciziile, reacțiile și răspunsurile. Se crede că dacă am putea să scăpăm de frică, am reuși să ne transformăm pe noi înșine și în ultimă instanță am reuși să transformăm lumea. Pătrunsă în inimile noastre, ea fură treptat, sau poate chiar dintr-odată – libertatea noastră. Uneori și pentru totdeauna.

De multe ori frica ascunde tensiuni și conflicte acumulate în timp și care ies la vedere la un moment dat, moment în care se trezește în noi instinctul de apărare. Căci omul este dator să lupte cu puterile lui împotriva fricii și aceasta zilnic, de la trezire până la căderea lui în somn. Și să nu uităm nici o clipă că Dumnezeu este ajutorul, „stânca pe care se întemeiază viața”, că El este începutul Înțelepciunii (Psalm 110,10). Ca atare, în primul rând să ne rugăm.

Când ne cuprinde frica, trebuie să ne străduim a o înțelege (lumea reală poate fi înțeleasă și explicată!), să-i înțelegem proveniența (cauza), precum și efectul – suprimarea libertății, instituirea de control al ființei tale, socialismul pregător intrării comunismului în viața ta – , să înțelegem bine pericolul care planează asupra ființei noastre și să găsim un mod de a înlătura frica cât mai curând,

fiindcă staționară sau amplificată, ea ne poate distruge. Și nu de frică avem nevoie, ci de liniștire a suferințelor noastre, de mângâiere, mai important fiindu-ne confortul emoțional decât cel material. Tiranii se bucură văzându-ne înfricoșați, nerezistând cruzimii și intoleranței lor, asasinării libertății și demnității noastre.

Aristotel, unul dintre cei mai importanți filozofi ai Greciei Antice, considera curajul fiind „mijlocia” între frică și încredere: „Vom întâlni mijlocia în măsura în care ne depărtăm de ce este opus ei, tot așa cum îndreptăm un lemn care este strâmbat; aceasta poate fi în multe cazuri deosebit de greu”.

În alt mod spus, soluția de a scăpa de frică, dacă ea are un suport real și nu e inventată, este să analizăm: ce anume credem că determină acea frică, dacă putem s-o înlăturăm, sau dacă ne putem feri de ea, și cum ar putea arăta viața noastră în continuare în cazul unui mod de acțiune sau inacțiune ales. În acest punct poate interveni curajul. Fiindcă, în lipsa curajului, admitem că putem fi uciși, că nu ne pasă de viața sau de moartea noastră și a copiilor noștri. Este forma lașității din noi. Pentru a ne feri de ea, există și *Prudența* – virtute care folosește rațiunea – și care ne poate fi de folos în anumite situații. În acest fel mulți oameni s-au salvat în această perioadă, luând măsuri anti-pandemice, impresionați fiind de imaginile morților de Covid-19. Da, frica a fost diminuată, dar „lemnul”, va putea fi complet îndreptat?

Iată că afirmația cum că frica ar putea reprezenta cea mai mare problemă de pe planetă, este plauzibilă în acest caz. Dar, oare numai Pandemia ne dă frisoane?

Trăim într-o lume a fricii, determinată de alte cauze ca cele din trecutul omenirii, frică provocată de idei imbecile, scopuri inumane, și singura posibilă protecție pe care și-o doresc oamenii, este pedepsirea dușmanilor ce folosesc cele mai crude metode de distrugere, spirituale și materiale, deoarece ele nu pot duce decât la involuția omenirii. Păcat! Înțelegerea și iubirea de semeni ar fi putut să ne salveze. Mai este timp pentru trezirea conștiinței celor care urăsc lumea și nu prețuiesc viața fiecăruia dintre noi?

Să nu tăcem în aceste momente când trebuie să vorbim și să explicăm, mai mult decât am făcut-o până acum.

ZIUA MAJESTĂȚII SALE REGINA POESIS

Salutăm reverențios Majestatea SA POEZIA și deasemenea un ambasador polivalent al ființei noastre naționale, scriitorul-poet, Marian Ilie! Am citit cu emoție aceste destăinuri însuflețite și auzite (vocal) pe You tube în „Filmul document” care pecetluiește într-un anume loc cu anume poeți și poetese dragi, toți împreună cu noi (virtual), Marea Sărbătoare a Zilei Poeziei, așternând la poalele sensibilității sale REGINA POEZIA, tot ce poate suna mai maiestuos și mai cald din versul românesc. Țara Mamă, România, a fost fericită de a asculta aceste slove românești și mândră de a-i fi fost tălmăcite cuvintele și în alte limbi străine spre a afla o lume despre câmpul înflorit al poezilor săi din această secvență. Vă felicit din tot sufletul și mă întreb și îmi răspund despre „acei douăzeci de ani de rețineri”: în care, de fapt s-a decantat vinul cel dulce al euforiei poeziei Voastre. Voi trimite și altor surse de difuzare această bucurie a Domniei voastre și a noastră a tuturor românilor din Țară, Diasora și a prietenilor noștri din lume.

Cu dragi mulțumiri și admirație, Melania Rusu Caragioiu

Ziua Internațională a Poeziei - Ziua Majestății Sale Regina Poesis

Nu vă puteți imagina cât de greu mi-a fost să stau 20 de ani izolat de lumea literară, de universul poeziei și, ca un credincios ispravnic al iubirii de patrie, să trăiesc din acea ipostază chinurile prefacerii țării altcumva decât ar fi vrut-o poetul dosit la început printre milatari, mai apoi pierdut într-o societate civilă ce nu-și găsea și nu-și găsește încă busola.

Ca simplu cetățean simțeam din plin apăsarea

neputinței de a face ceva să-i alin chinurile, așa că n-am avut încotro și am ieșit pe tarla, apucându-mă din nou, la vedere, de cosit la cuvinte, de melițat și de țesut din ele straiile de cavalier gata de luptă cu morile de vant ale vieții. Așa se face că, de ani buni, îmbrăcat în straiile cuvintelor orânduie cu migală, hălăduiesc prin lumea mea liber ca pasărea cerului, iar ori de câte ori am ocazia, alături de alți truditori ai condeului (mă rog, acum, mai ales ai tastelor) sau de receptori dornici să simtă adierea mângâietoare a cuvintelor facem pe loc târgul, batem palma și... cam asta înseamnă să trăiești poezia - creator sau receptor, sau și una și alta fiind.

Într-o astfel de împrejurare s-a întâmplat să nimeresc la Boema 9, unde neobositul Adrian Suciuc a realizat un recital de poezie, transmis la Orizont TV în ajunul Zilei Internaționale a Poeziei - cu Ana Maria Cucu în calitate de gazdă și poeții Roxana Lupoae, Simona Barlaboi, Vasile Morar, Veronica Teodoru, Mihaela Camilar, Luminița Potârniche, Corina Matei Gherman, Ionel Pintilii, Calistrat Robu, Constantin Telu Leonte, Adriana Costache, Adela Naghiu, și, bineînțeles, subsemnatul Marian Ilie - citind din creațiile proprii.

A fost apoi linia de echilibru între zi și noapte, echinocliul de primăvară, marcat la prima bătaie a orologului de Ziua Internațională a Poeziei - lăudat fie numele celui ce a ales această dată din calendar! La semnalul convenit dinainte cu domnul Nicolae Roșu, în frunte cu domnia sa și criticul Aureliu Goci - ambii reprezentând egida revistei „Arena literară” și cenaclului girat de revista și de Editura Betta - am constituit o grupare de gardă formată din poeți, care au citit sau recitat din creațiile lor și traduceri proprii din lirica Lumii, iar actrița Doina Ghițescu a asigurat acoperirea, adăugând culoare manifestării cu recitaluri din Mihai Eminescu și Nichita Stănescu.

Lista gardienilor ce au dat onorul la curtea Reginei Poesis de Ziua Majestății Sale include poetele Daniela Albu, Elena Armenescu, Vilia Banța, Marina Costa, Eveline Croitoru, Eugenia Duță, Victoria Milescu, Gabriela Păsărin, Eliza Roha, Paula Romanescu și poeții Șerban Codrin, Silvan G. Escu, Octav Liță, Dan Tipuriță și, firește, subsemnatul Marian Ilie. Poezia fiind o binecuvântare pentru întreaga Lume, am ținut să subliniem asta și prin câteva traduceri din alte literaturi, precum cea franceză (Paula Romanescu), spaniolă (Gabriela Banu) și turcă (subsenatul).

Nu întâmplător eu am ținut să-mi inchei prestația cu „N-o să moară, Doamnă, poezia”. Pandemie, război, criză energetică, financiară sau alimentară și cine mai știe ce calamități ar fi să se abată asupra Lumii, Poezia va dăinui câtă vreme sufletul omenesc va vântura întinderile Planetei. Din el izvorăsc și în el se decantează sentimentele, stările, trăirile, durerile și bucuriile omului. Așa, ca această bucurie cu care, dând expresie simțămintelor noastre, noi am mai marcat odată Ziua Internațională a Poeziei.

Marian ILIE

TĂRÂMURI - POEZII (PARTEA I)

Adrian BOTEZ

Tărâmuri

am făcut neuro-psihiatrie – pe
Valea Ghețurilor – m-am prăbușit
sub
Ghețuri – am ascultat – vrăjtit –
Muzica Tăcerii
Ghețurilor – am văzut – prin
Ghețuri – Lumi : Lumi - Tărâmuri
Luminate și Fără-Sfârșit-Înghețate
m-am bucurat în
Robia Cristalelor – nu i-am văzut
– niciodată – pe
Spiriduși – Regii Ghețurilor : nu
pot fi
văzuți – pentru că sunt făcuți din
cea mai Eterică dintre
Ghețuri - și au Pantofi de Dans –
în loc de
Inimă : da – ei dansează atât de
Amețitor – încât noi – Veniții de
peste
Ghețuri – orbim de-atâta
Fericire-Nghețată
...nu vă chem în
Lumea Ghețurilor : ea îmi
aparține
Exclusiv - ca și
Bucuria – ca și
Robia – ca și
Muzica Prăbușirilor – în
Tăcerea de Lumină – în
Visul Fantastic - în
Clinchetul Funebru – al
Ghețurilor
...Infinite – Mărăcinoase
Ghețuri : între voi – în sfârșit
nu am Suflet – nu am

Simțire – nici Milă – nici
Lacrimi – ci doar
Orbitoarea Lumină – a
Miezului Noptii de
Gheață

Sălaş al morții și iubirii

Sălaş al MORTII și IUBIRII
iar nu : "Cămin al FERICIRII" !
...țesu ORFEU – din CÂNT și
FRUNTE
o RĂSTIGNIRE – fără MUNTE !

VIAȚA e VAL și-NVERȘUNARE
fără CUNUNI : doar NAVIGARE
spre CER : a LUMII LUMINARE !
VIAȚA e RANĂ – ROUĂ – CRIN !

...așa mi-au spus : de-ACOLO vin
și-ajuns-am să GRĂIESC - și
SCRIU :

STELE-s PIROANE : te țin VIU
SUFERINȚI SFINTE și AMARE

ÎNVĂȚĂTURI – la FIECARE !
...de vrei să-nveți de la TRUVERI
fii UCENIC și la DURERI !

Truver – copil al nimănui

TRUVER – COPIL al NIMĂNUI
în LUME ai pornit – HAIHUI :
unii – că-s SURZI – nu te ascultă !
alții - la CÂNTUL tău - fac NUNTĂ!

TRUVER – TRUVER – COPIL de
STRUNĂ
ne cântă mereu: „LUMEA nu-i bună!

dar ascultați și nu uitați :
CÂNT despre CRIST - și OAMENI-
FRAȚI !”

IUBIREA e "SOLOMONIA"
cu cari ne ții GOSPODĂRIA !
...LUNA-i - în CER – mai
LUMINATĂ
din STRUNA ta – când e ISCATĂ !

TRUVER – MATROZ : aflași TALAZ
cu care – încă – mă ții TREAZ !
eu salt – pe VALUL RĂSTIGNIRII
și-ajung la tine - -n POALA FIRII !

...TRUVERU-i doldora de HAR !
deci - îl vom pune ca MORAR
acol' unde se macin' TOATE :
pe SCOC – s-a scurge-ETERNITATE!

Misiunea Duhului meu (rubaiyat)

eu am pândit – în Bune – ca și-n Rele
și Parte Dreaptă le-am făcut – din
Stele :
am chibzuit Răzbateri – cu Largi Vele
și Scufundarea Tuturor – în Miezul
dintre ele...

Precum spre Crist (rubaiyat)

să nu te-mpotrivești – să nu te zbați –
ca-n Coșmar
când vin Truveri spre tine - -
nvolburați Zadar :
tu ești Visata lor Cetate – durată-
Nștelepciune
și vin – precum spre Crist : cu Strune
Rele - Bune...

Mimesis-urile unui poet existențial

Florian COPCEA

Exuberant și neliniștit, mereu în efervescentă, proteică confruntare cu timpul vicelan și inefabil, Titu Dinuț e unul dintre poeții înzestrați cu darul tămăduirii tristeților lumii, cu o mitopo(i)etică proprie, singular în peisajul literar nord-dunărean. Cu volumul *Anotimpuri morgane* (Editura MJM, Craiova, 2021), cu siguranță cea mai însemnată, destinală, carte din creația sa de peste două duzini de titluri, vine să demonstreze, asemeni unui „rătăcitor stelar”, că poezia, iluminând amintiri trecute în vâltoiri sinestezice, tănuite parcă în afunduri de memorie „îndepărtată”, cum sugerează în poemul *Tu împlinești văzduhul țesut din curcubeie, cicatrizează răni, fără a le vindeca însă definitiv: „Atât de-adevărat este că-implinești/ această vedere nesperată,/ încât eu însămi înțeleg/ că stelele sunt niște zvonuri sechestrare/ într-o memorie a noastră-ndepărtată,/ când clipa bate haosul peregrinării/ și se întoarce nestemată”;* sau, și mai convingător: „Bezna primejduia tot mai mult omenirea./ Pe scările palatului regal Poetul sângera,/ lovit de scutierii care susțineau că umbra lui/ trebuie ajustată în patul lui Procus,/ fiindcă se cățara molipsitor pe toate treptele sociale,/ riscând să destrame scara învechită.//Atunci Poetul s-a hotărât să facă lumină/ cu poemele sale./ Era o retragere cu torțe către Marele Turn./ Fiecare poem a devenit o făclie strălucitoare/ în marea cruciadă nefirească.// Mărșăluiau pe străzi cuvinte pașnice,/ dar și cuvinte foarte revoltate,/ cuvinte hămesite și cuvintele boeme/ convinse că erau născute-n viitor./ Se revărsau în stoluri, spuzind lumea,/ ca păsările pornite către soare,/ uitând adesea să se

mai întoarce.// [...] Din Turn Poetul urmărea sincopa iederei pe ziduri,/ însă ținea porțile-nchise: l-ar fi invadat/ o fericire-n sângerată” (Retragerea cu torțe).

Se observă în discursul poetului o obsesie, puternic accentuată prin recursul la canoanele postmodernismului, pentru deconstrucția alterității ființei (bine surprinsă în versurile din *Final de poem*), pentru punerea la index a avatarurilor la care permanent este supus creatorul („cuvintele/ nu au zăbale, ca niște ochi care-au uitat să vadă” – *Imbroglia*), dar și atunci când își propune „tulburat de îndatoriri și miasme livrești” (*Profesoara cu priviri de vânzare*) să „înierbeze gânduri” într-o realitate cu „ziduri în paragină” (*În largul Mării Marmara*), eventual mai puțin ostilă vremurilor trăite în prezent și în care „strigătu-mi înghețase în gură ca o piatră” (*Cucerind Cetatea Logostelei*), și: „Nu eu sunt singur, ci singurătatea e singură./ Eu sunt cu mine. Ea mișună doar prin lucrurile mele./ Și e uitucă, fiindcă nu mai știe pe unde le așeze./ De pildă, ieri, mi-a rătăcit inima pe aici, pe undeva,/ încât n-o găseam in vitro.// Mă preocupă faptul rătăcirii,/ fiindcă între două bătăi de inimă,/ te-ntrebi dacă mai vine și a treia.// De la o vreme am constatat că până și treptele/ au început să-și urce scara./ Una câte una. Semănând după sine abisul./ Când și ultima va reuși să erodeze pedestalul,/ cuvântul de ordine va fi prăpastia” (*Cuvânt de ordine*).

Contaminat deopotrivă de calofile și de un imagism des întâlnit în poezia actuală, dominată de ludic în exces și imbricată de influențe intertextuale, poetul, evitând programatic clișeistica tematică, găsește forța lăuntrică de a se menține pe o linie modernă, de inspirație livrescă. Astfel se justifică deseori/ arborescentele sale incursiuni ontologice generate de contactul cu poezia optzeciștilor. Meditațiile sale existențiale, în care „setea de cuvinte dă în spic” (*Hartă cu sentimente migratoare*), se textualizează în versuri ale căror mesaje se află la intersecția artei cu aserțiunile aforistice despre lume și ființă ale lui Homer, Dante, Schiller, Michelangelo, Quasimodo, Shakespeare, Seneca, Beethoven, Newton, Voltaire, Picasso etc., spirite luminate, excelent întrupate în rama logosului

practicat de Titu Dinuț. Din această perspectivă lirohistoriosofică el „omologhează” atât rostul ancestral al Poeziei („paralela unui timp ireversibil”) cât și rostul efemer al Poetului („Eu și amurgul [...] eu sunt firul de nisip,/ iar el e țărnamărginirii”). În monologul liric poetul transfigurează imaginile unei realități hieratice/ imuabile: „Nu-mi amintesc care au fost cuvintele/ care mă defineau ca fiind goale de oameni./ Din pricina lor muream puțin câte puțin./ Mă consolez doar că era pe vremea/ când lacrimile nu fuseseră descoperite” (Relativitatea permisibilă); sau: „Mi-am văzut umbra înnodând meticulos/ un fir de șarpe-n nisipiște./ Trecutul pietrei semăna prezent./ Ca pe-o stafie veșnică,/ Dând vetrei amăgirea că respiră timp./ Cineva și-a măsurat într-o zi linia vieții./ Avea lungimea veacului pierdut./ Însă de unde-ncepe labirintul în care stă ascuns/ sufletul cântând ca un greier sub zăpezi?” (Foșnind între coperti de piele). Detectăm în registrul transcendent al limbajului semnele eshatologice ale credinței că în mod clar poetul are menirea, „lumind poarta cetății de cuvinte” „să sape o fântână-n pântecul mării” spre a obliga moartea să „se așeze-n rândul de tăceri” (Apa trece, poezii rămân). Spectaculoase, exotice și savuroase sunt, în poemele lui Titu Dinuț, acele cuvinte care își marchează prezența semantică, suferind metamorfozări spectaculoase ale formei inițiale, desigur asimilatoare. Ipostazele în care apar aceste unități lexicale asociative, (constatăm o contagioasă manieră a poetului de a utiliza în frazarea versurilor inovații lexicale în aparență stranii), sporesc inconfundabilitatea și unicitatea scriiturii. Iată câteva: solomonerii (p. 10), piramizând (p. 11), precombriene (p. 20), șistori (p. 37), rusticană (p. 40), tălăzuitor (p. 44), civiltir (p. 47), nelafeluri (p. 50), acuarela (p. 55), logostea (p. 59), bocciu (p. 62), columbic (p. 77), înierbau (p. 80), boltică (p. 83), orliște (p. 84), ofidian (p. 80), cărămidă (p. 96), buzărit (p. 103), drujbiadă (p. 108), biterasi (p. 116), circăiau (p. 121), șerpiliu (p. 142), săvârșenii (p. 155), nisipiște (p. 156), abstrus (p. 172), patibular (p. 173), amișunam (p. 175), botfori (p. 176) ș.a.

Am insistat asupra chestiunii pentru a evidenția faptul că Titu Dinuț, un filolog de marcă, a înțeles că în poezie este nevoie de primeneală, chiar dacă în dicționarele curente anumite noi cuvinte își fac cu greu intrarea. Cert este că în poezie, în literatură, în general, nu își au locul numai cuvintele „înstrăinate” și că lexicul limbii române se află într-o continuă mobilitate.

Revenind la poezie putem arăta că topoi predilecți cultivați de poet sunt: piatra, clipa, clepsidra, umbra, eoul, tăcerea, aripa, strigătul, viața și moartea. Ele sunt alchimic „puse în operă” în compoziții care sacralizează lumea și creația, adăugând sens și mister realității primordiale: „Impactul culorilor din curcubeu s-a produs/ în Valea Regilor, unde cenușa umbrei/ se trage din nemărginire de vieți,/ fiindcă scuturată de cenușă/ viața nu-i decât umbra unui timp” (Poteci altfel băătorite), și: „Împărțind istorie cu sabia, ca Bonaparte,/ viața impune să fii concomitent tu însuși,/ dar în șirul celorlalți./ Doar când ai suferit pentru credință,/ ai dreptul să fii umbră vieții, ori să-ți fie steag” (Moartea duce spre nicăieri); sau: „Ne lepădăm de umbra sângelui, șoptește adevărul./ Simțim tabla timpului subțindu-se, ruginind./ Din bălți se desprinde un crotal/ către poemele de față” (Râul și-a învățat albia pe de rost).

În concluzie, poemele din Antotimpuri morgane conțin o consecventă aspirație a creatorului de a păstra, ritualic, tainele lumii, de a îndepărta abisul cu arma cuvântului din calea „trestiei gânditoare” care este, nu-i așa? – omul. Și toate acestea nu se pot (în)ăptui decât demitizând temporalitatea și, evident, asumând efemeritatea ființei: „Moneda își zăngănește atât capul, cât și pajura./ E paralela unui timp ireversibil./ Consumi din el cu spaimă și conștient de asta,/ ai convertit trecutul în prezent, însă omniprezența/ scurgerii ca ființă devine canonic virtutea ta./ Ești conectat la ideal prin accesare virtual./ Monedă zăngănindu-și atât capul, cât și pajura” (Cuibar jinduind după aripi).

Fără îndoială, Titu Dinuț este unul dintre importanții făuritori de slovă ai literaturii române contemporane.

ȘTEFAN DUMITRESCU - STÂLP DE ÎNȚELEPCIUNE ȘI FRUMUSEȚE

Elena BUICĂ

Am primit prin internet o carte cu următoarea dedicație: „Un dar de suflet primit de la Dumnezeu pe care vi-l dăruiesc cu dragoste!”. Cartea numită „Iubirea ca un canion și un țipăt pe vârful muntelui”, apărută în anul

2021 la Editura „Armonii culturale”, este semnată de domnul Ștefan Dumitrescu, poet, prozator, dramaturg, eseist, critic și istoric literar, filozof și analist politic, personalitate care, prin vocația cuvântului scris, ocupă un loc important în spațiul nostru cultural. Este membru al Uniunii Scriitorilor din România și președinte al Asociației Biroul de Viitorologie București, iar, ca ființă pământeană, este un om cu suflet admirabil și cu vocația prieteniei, de care mă bucur și eu. Opera sa vastă și profundă, operă în care esențializează cele mai importante năzuințe ale ființei umane, deși a pătruns în universalitate, încă nu e bine cunoscută în țara natală pe măsura valorii ei, așa cum reiese din comentariile unor exegeți de valoare din străinătate și din țara noastră.

Mă așez cu multă plăcere la masa de scris pentru a așterne câteva impresii despre carte și despre autorul ei. Văzând titlul acestui volum închinat ființei adorate, primul gând m-a trimis la cei care își pun întrebarea: la vârsta senectuții poți purta în suflet o flacără a iubirii atât de vie ca în anii tinereții? Mulți au, ca răspuns, îndoiala. Până să ajung și eu la anii senectuții, credeam că erodarea fizică merge în același ritm cu stingerea treptată a trăirilor interioare, că omul, aflându-se la 70 de ani, trebuie să-și oblojească suferințele fizice, să se gândească la cele veșnice... Pe atunci excepțiile erau

rare și longevivii erau admirați și invidiați, considerându-i uitați de Dumnezeu.

După ce s-au făcut mai multe studii despre senectute și au apărut mai multe medicamente pentru menținerea sănătății, media de viață s-a mărit, s-a schimbat mult, pe toate planurile, și bătrânețea trebuie privită acum din alt unghi de vedere. Acum oamenii sunt mai dispuși să se bucure de partenerul de viață în mod deschis și chiar se încurajează această împlinire atât de frumoasă și încărcată de emoție. Dragostea este acum privită de mulți oameni ca un privilegiu ce nu ține cont de vârstă. Nu de puține ori admirăm splendoarea unui cuplu bătrân mergând pe stradă ținându-se de mână. În zilele noastre, tema dragostei apare la mulți poeți aflați la vârsta a treia, așa cum strălucit domină în volumul „Iubirea ca un canion și ca un țipăt pe vârful muntelui”.

Prima impresie pe care mi-a făcut-o acest volum a fost aceea a unei redefiniri a lumii interioare, o sondare a adâncimilor trăirilor: „Dacă aș fi un arbore/ tu ai fi toate frunzele mele,/ iubito,/ murmurând dulce mângâiate/ de adierea zefirului/ și de stele/ spunându-mi pe limba ta/ verde de clorofilă/ că mă iubești/ iar eu cu toate rădăcinile mele/ înfipte în pământ/ ți-aș spune cât de mult te iubesc/ pe limba mea pământoasă/ în care cânt”.

Chiar dacă cei mai tineri privesc cu oarecare ironie iubirea la vârsta senectuții, iubirea la această etapă de viață nu se prezintă cu nimic mai prejos decât cea din tinerețe. Se contopește trecutul cu prezentul și viitorul într-o formă nouă. Iubirea din timpul senectuții își are specificul ei față de cea din tinerețe. Asupra ei cade altfel lumina. E o iubire mai așezată, mai domoală, dar mai profundă: „Îmi era atât de dor de tine/ încât am devenit trecere/ plutire/ călătorie înspre tine, iubito,/ cu brațele întinse/ ca un țipăt/ sfâșietor și subțire/ Îmi era atât de dor de tine/

încât am devenit trecere/ plutire/ călătorie înspre tine, iubito,/ cu brațele întinse/ ca un țipăt/ sfâșietor și subțire” (Încât am devenit trecere).

În viziunea autorului, iubirea este un mod de a exista, un act esențial în viața fiecărei ființe umane, e un act pe care îl jindim cu toții până la stingerea finală. Fără iubire viața nu ne-ar fi de niciun folos și nici n-ar avea vreun farmec. Fiecare bărbat dorește să trăiască emoția profundă a iubirii împlinite și fiecare femeie dorește să fie adorată și intrată în nemurire prin versuri suave: „*O, iubito, o, iubito,/ Eu sunt dulcea ta colină/ Tu ești plopul ce te-nalți/ Dinspre mine în lumină// O, iubito, o, iubito,/ Tu ești A și eu sunt I/ Aș ploua cu flori pe tine/ Te-aș cânta, te-aș nemuri*” (Tu pasăre să fii).

Iubirea reprezintă pentru domnia sa mai mult decât un sentiment. Prin fiorul autenticității dominant în poeziile sale se alătură celor care consideră că iubirea e o șansă dată omului de a se ridica de la rangul de simplu muritor. Gingășia cu care o învăluie pe iubita sa ne atinge ca o pășire într-un templu al iubirii. Lectura acestor versuri ne convinge că dragostea pentru ființa iubită este un remediu contra bătrâneții, că ne revigorează transmițându-ne acea energie aproape miraculoasă, face omul mai bun, mai blând și viața mai frumoasă, iar impedimentele inevitabile ale vieții devin mai tolerabile. Arta adevărată nu te poate lăsa neutru

Autorul a pus în lumină iubirea însetată de înălțimi cosmice, dar nu a uitat să privească și în jos, în adâncimea sinelui, astfel încât atinge spiritualitatea noastră lăuntrică: „*O emoție imensă sunt, iubito,/ care te cuprinde cu brațele/ cum învăluie cosmosul/ Pământul*” (Să intru în magma care ești tu). În viziunea sa, omul este stăpânit de dorul neîntrerupt către nemărginire și nemurire și, de aceea, autorului nu îi sunt străine nici scurte picături de veșnicie: „*Doamne, mare trebuie să fi fost setea Ta de a Te juca/ Te-ai jucat de-a întunericul și de-a lumina/ Te-ai jucat de-a pământul, de-a dragostea și de-a vina/ Ai urlat din adânc și s-a născut sunetul A*” (Doamne, mare).

Multe sunt întruchipările dragostei. Îmbrăcată în rochia de regină, poezia de dragoste este aidoma unui imn închinat ființei adorate. Ea devine reperul fundamental al existenței, ființa cu care se contopește. Autorul simte că, sub imperiul iubirii curate, trăirile sale afective nu mai au margini: „*Oh,*

iubito,/ te priveam fascinat de frumusețea/ ta de mii de ani și te/ iubeam atât de mult/ încât ochii mei s-au transformat în două inimi/ care băteau pentru ține” (Oh, iubito).

Pentru autor, ca și pentru Aristotel, „dragostea înseamnă un singur suflet care sălășluiește în două corpuri”: „*Oh, ce mult se mai iubea/ Sinele și cu sinea,/ Smochinul cu smochina/ Luminul cu lumina/ Pământul cu Pământa/ Cuvântul cu cuvânta/ Și lumul cu lumea sa/ Inimul cu inima*” (Oh, ce mult se iubea).

Uneori, poezia sa este încărcată de întrebări: „*Dar dacă suntem altceva, iubito,/ Ceva ce n-o să știm niciodată/ Așa cum piatra e de fapt o stea/ Strălucitoare adâncă înmiresmată// Poate că eu sunt sângele acelui trup/ Care alerg spre ține clipocind/ Să te îmbrățișez și să te mângâi/ Cum curge Este dulce înspre Fiind*”. (Dar dacă suntem altceva, iubito). Asemenea și eu îmi pun o întrebare rămasă fără răspuns: oare autorul acestui volum a învățat lecția iubirii? Sau a moștenit-o? Ce știu, fără îndoială, este că se distinge printr-o aleasă noblețe și stăpânește deosebite abilități distinctive ale personalității sale.

Vorbind de arta sa poetică, remarcăm preferința pentru versificația modernă. Poeziile sunt alcătuite în versificația liberă, departe de încorsetarea regulilor fixe ale poeziei clasice, în așa fel, încât nu are cum să nu ne miște emoția poetului, să nu declanșeze în mintea noastră alte imagini și gânduri, dovadă că autorul aparține acelei familii de spirite înalte. Poeziile sale sunt minunate lecții despre cum trebuie ființa omenească să simtă, să primească și să dăruiască iubirea. Prin acest volum face încă o dovadă că aparține acelei familii de spirite înalte, efervescente, adevărat stâlp de înțelepciune care se manifestă cu o naturalețe impresionantă în toate domeniile pe care le-a abordat.

Astăzi se scrie multă poezie, dar multe ne amintesc de versurile genialului nostru poet, Mihai Eminescu: „*Multe flori sunt, dar puține/ Rod în lume o să poarte,/ Toate bat la poarta vieții,/ Dar se scutur multe moarte*”. Poetul Ștefan Dumitrescu, cu puterea sa de a pătrunde în esența faptelor și în adâncul ființei umane, prin originalitatea viziunii, se înscrie în rândul poezilor remarcabili care vor dăinui în timp. În toate domeniile pe care le-a abordat și-a pus amprenta sa efervescentă și impresionantă.

„Femeia - cuvânt, sunet și culoare”

George PITEȘ

În ziua de 15.03.2022, în Sala Oglinzilor a Cercului Militar din Târgoviște, s-a desfășurat un deosebit eveniment literar - muzical, dedicat femeii și primăverii, organizat de Cercul Militar Târgoviște, Garnizoana Târgoviște, Societatea Scriitorilor Târgovișteni, și nu în ultimul rând de Cenaclul Literar „Luceafărul de Pucioasa”.

Dintre invitați enumerăm Căminul Cultural din Gura Ocniței și Căminul Cultural din Vulcana Pandle. De remarcat este și participarea unei impresionante asistențe.

Moderatoarea Dorina Radu, directoarea Cercului Militar din Târgoviște a urat un sincer bun venit tuturor participanților, din partea organizatorilor și a anunțat programul zilei. Domnia sa a ținut să sublinieze că această acțiune a fost organizată ca un omagiu adus femeii și primăverii, care sunt simbolurile vieții și renașterii, chiar și pe fondul durerilor și incertitudinilor de tot felul, acumulate de toți oamenii în această perioadă, din cauza pandemiei de Corona Virus cât și de crima agresivă dusă de Federația Rusă împotriva Ucrainei.

Momentele lirice au fost susținute de scriitorii: Flori Bungete, Domnica Vărzaru, Maria Panțuroiu, Florian Tănase, Ion Iancu Vale, Sebastian Drăgan, George D. Piteș (Societatea Scriitorilor Târgovișteni); Liliana Iotu, Ica Joița (Căminul Cultural Gura Ocniței); Florina Voicu (Căminul Cultural „Izvor de apă vie” din Vulcana Pandle).

Doamnele Luminița Gogoiu (directoarea Bibliotecii orașenești „Gheorghe N. Costescu” din Pucioasa), precum și Rurela Enache, Cornelia Neagu, Elena Dumitrescu (Cenaclul literar „Luceafărul de Pucioasa”) au punctat în alocuțiunile lor frumusețea, dar și necesitatea

organizării evenimentelor literar - muzicale în viața și educația societății, pentru formarea continuă a oamenilor în dragostea pentru artele frumoase și nu numai.

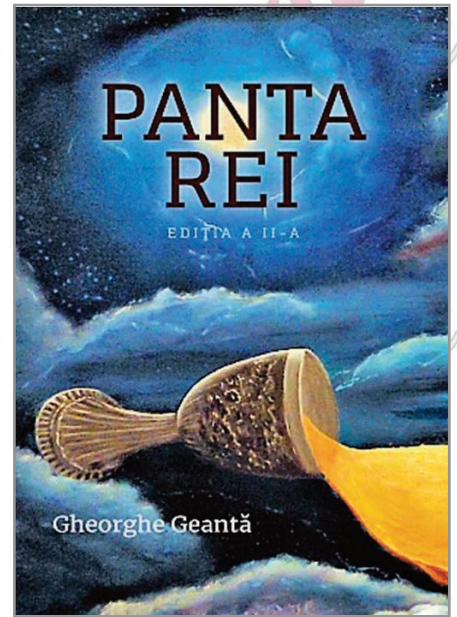
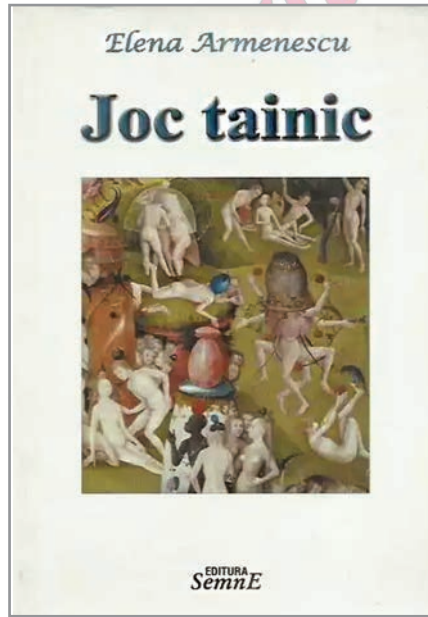
Momentele poetice și epice au fost asezonate cu replicile muzicale interpretate de cântăreții de muzică populară și de romanțe: Ana Ghibea (premiată la Festivalul Internațional de Romanțe „Crizantema de aur” din Târgoviște), Daniela Șerban, Liliana Iotu și grupul de copii „Izvor de apă vie” din Vulcana Pandle, care au reușit să ridice efectiv invitații din scaune și să se prindă în hora mare. Este de remarcat și faptul că majoritatea cântecelor interpretate au fost compuse pe textele poetei Flori Bungete.

Cei prezenți au fost invitați apoi, să viziteze și lucrările tematice expuse pe holurile Cercului Militar, de către Cornelia Neagu (cusături populare - ii, fote, goblenuri, și țesături populare realizate în războiul tradițional, bogat ornamentate cu motive florale cu specific românesc - carpete, macaturi) și maior (r) Dragoș Săndulescu (pictură). Pictorul Dragoș Săndulescu, împreună cu soția, au ținut să ofere din tablourile expuse, câte un cadou de suflet, tuturor invitaților.

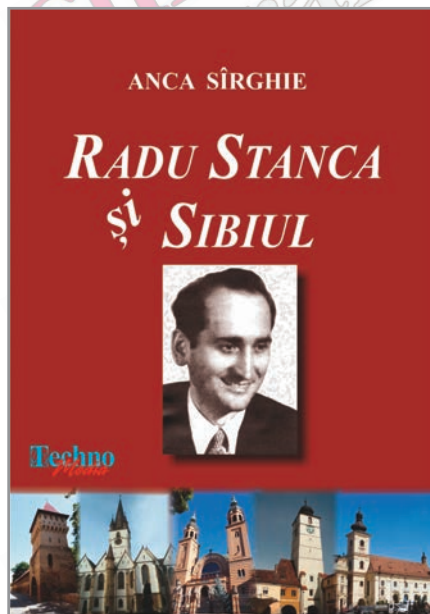
Întreaga manifestație s-a desfășurat pe fondul atmosferei create de potpuriul de melodii de café - concert propuse de domnul Marius Mircea (Cercul Militar), care s-a ocupat și cu imortalizarea foto a celor mai importante momente ale evenimentului.

În încheiere, cei prezenți s-au întreținut îndelung la un pahar de șampanie, s-au fotografiat și au făcut schimb de cărți cu autografe.

Cărți din biblioteca revistei **Climate literare**

Cogito

„Pentru unii binele lor, reprezintă răul altora.”